

KENTSEL VE EKOLOJİK
OMURGA OLARAK
MELES ÇAYI

ULUSAL KENTSEL TASARIM
FİKİR PROJESİ YARIŞMASI

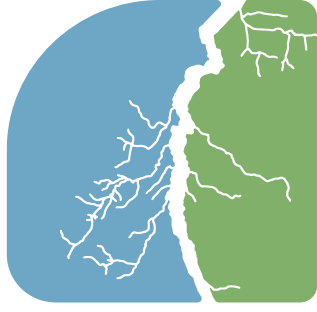
Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak

Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması

17 Ocak 2020

melesyarisma.izmir.bel.tr

melesyarisma@izmir.bel.tr

KENTSEL VE EKOLOJİK
OMURGA OLARAK
MELES ÇAYI

ULUSAL KENTSEL TASARIM
FİKİR PROJESİ YARIŞMASI

Görsele 1 Kervan Köprüsü

İçindekiler

Önsöz: Başkan'dan	9
Önsöz: Jüri'den	10
1. Yarışmanın Amacı ve Kapsamı	12
2. Yarışmanın Türü ve Şekli	13
3. Yarışmanın Adı, Konusu ve Yeri	14
4. Yarışma Alanı ve Çevresine İlişkin Bilgiler	14
4.1. Yarışma Odak ve Etkileşim Alanları	18
4.1.1. Adnan Menderes Havalimanı	18
4.1.2. Sarnıç Transfer Merkezi	19
4.1.3. Gaziemir Beyazevler Mahallesi ve Çevre Yolu Bağlantısı (1 Numaralı Odak)	19
4.1.4. Fuar İzmir	20
4.1.5. Aktepe ve Emrez Mahalleleri Kentsel Dönüşüm Alanı	20
4.1.6. Karabağlar ve Buca İlçeleri Riskli Alanları	21
4.1.7. Kızıllıçullu (Paradiso) Su Kemerleri (2 Numaralı Odak)	22
4.1.8. Şehitler Korusu, Mustafa Kemal Atatürk Köprüsü Kavşağı ve Hz. İlyas Manastırı (3 Numaralı Odak)	23
4.1.9. Çaldıran Mahallesi	24
4.1.10. Kadifekale Jeolojik Sakıncalı Alanı (4 Numaralı Odak)	24
4.1.11. Yeşildere Eski Tabakhane Bölgesi (5 Numaralı Odak)	25
4.1.12. Ballıkuyu Kentsel Dönüşüm Alanı	25
4.1.13. Kervan Köprüsü, Aziziye Parkı ve Yenişehir Pazaryeri (6 Numaralı Odak)	26
4.1.14. Basmane Garı	26
4.1.15. Kültürpark	27
4.1.16. Hilal Transfer Merkezi (7 Numaralı Odak)	28
4.1.17. Ege Mahallesi	28
4.1.18. Sümerbank (8 Numaralı Odak)	29
4.1.19. Arap Deresi Kolu, Halkapınar Su Fabrikası	29
4.1.20. Halkapınar Aktarma Merkezi	30
4.1.21. Meles Deltası (9 Numaralı Odak)	30
4.1.22. Alsancak Limanı	31
4.1.23. Bayraklı Kıyı Bağlantısı, Salhane İZBAN İstasyonu	31

5.	Yarışmacılardan Beklenenler	32
6.	İdarenin Adı, Adresi ve İletişim Bilgileri	33
7.	Yarışmaya Katılım Koşulları	34
8.	Jüri Üyeleri ve Raportörler	36
9.	Yarışmacılara Verilecek Bilgi ve Belgeler	38
10.	Yarışmacılardan İstenenler ve Sunuş Biçimleri	39
11.	Yer Görme	40
12.	Yarışmacıların Uyması Gereken Esaslar ve Yarışmadan Çıkarma	40
13.	Kimlik Zarfı	40
14.	Yarışma Takvimi	41
15.	Projelerin Teslim Yeri ve Şartları	42
16.	Projelerin Sergilenmesi ve Kolokyum	42
	16.1. Projelerin Sergilenmesi	42
	16.2. Kolokyum	42
17.	Projelerin Geri Verilmesi	42
18.	Rumuz ve Ambalaj Esasları	43
	18.1. Rumuz	43
	18.2. Ambalaj Esasları	43
19.	Soru ve Cevaplar	43
20.	Yarışma Sonuçlarının İlanı	44
21.	Ödüller Ve Ödeme Şekli	44
22.	Birincilik Ödülünü Kazananın Hakları	44
23.	Anlaşmazlıkların Çözümü	44
24.	Hak ve Sorumluluklar	45

Önsöz: Başkan'dan

Dünyada kentler hızlı bir değişim sürecinin içinden geçiyor. Kentleşmenin tüm gezegeni sardığı bir ortamda kent içi kamusal yaşam alanları bir kez daha gündemimizin ilk sıralarına yerleşmiş durumda.

Kentlerimizin yüksek yoğunluklu düzensiz gelişimi ve arazi kullanımları, kent içi yeşilin büyük ölçüde yok olmasına ve kırsal alanla ilişkisinin azalmasına sebep oldu.

İzmir'de bu eksikliği azaltmak, kentleşme sonucu ortaya çıkan olumsuzlukları gidermek ve kır ile kentin birbirini besleyen binlerce yıllık döngüsünü güçlendirmek üzere, İzmir Yeşil Altyapı Stratejisini oluşturduk.

'Kent içi koridorlar ve bağlantıları' açısından büyük önem taşıyan Meles Çayı ekolojik koridorunu, bu stratejinin öncelikli eylem planı olarak harekete geçiriyoruz. Bu sayede, "Orman İzmir" kampanyamızdaki yeşil koridorlar hedefimize bir adım daha yaklaşmış olacağız.

Meles Çayı'nın her şeyden önce bir doğa mirası olduğunu unutmamalıyız. Tarihi İzmir'in hemen yanı başında akan Meles'in bugün geldiği durum, ne yazık ki Kervan Köprüsü'nün izine güçlükle rastlanılan, Kızılçullu su kemerlerinin bir zamanlar kolaylıkla izlenebildiği Kadifekale'den kopuk bir yer haline geldiği gerçeğidir.

Bunu değiştirmenin yolu, İzmir'in tarihi hafızası olan Meles'in içinde saklı. Projemiz; Kervan Köprüsü, Kızılçullu Su Kemerleri, Halkapınar Gölü ve pek çok İzmir değerinin gün ışığına çıkarılmasında kritik bir bağlantı işlevi görecek.

Yarışma sonucunda ortaya çıkacak fikirlerin hayata geçirilmesi için, süreci yöneten özel bir yapılanmaya gidilecek. Meles'in yeniden kent yaşamının omurgası olarak hizmet etmesi, İzmir'in yaşam kültürüne katkısının yanı sıra, kentimizi dünyaya tanıttak ve İzmirli olmaktan bir kez daha gurur duyacağımız önemli bir başarı olacak.

Bu hedefler kapsamında ortaya koyduğumuz "Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması"nda; özveri ile bizlerle fikirlerini paylaşan değerli jüri üyelerimize, görüşleriyle şehrimizdeki bu doğal mirası geleceğe taşımamıza katkı sağlayacak herkese ve tüm çalışma arkadaşlarıma şimdiden şükranlarımı sunuyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Mustafa Tunç SOYER
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

Önsöz: Jüri'den

Birleşmiş Milletler verilerine göre 2000'li yılların ikinci yarısında dünyada ilk kez kentlerde yaşayanların nüfusu kırsal yerleşmelerde yaşayanların nüfusunu geçerek günümüzde %55'lik bir orana erişmiş olup, 2050 yılı itibarı ile bu oranın %68'e ulaşacağı öngörülmektedir. Türkiye'de ise bu oran dünya ortalamasının oldukça üzerinde, %75 düzeyindedir. Bu anlamda 21. yüzyılın yaşamlarının kentlerde, metropollerde hayat bulacağı açıktır. Bu gerçeklik, mevcut yayılmacı kentleşme pratiklerinin doğal yaşam alanları, tarım toprakları, kentsel mekân niteliği ve toplumsal hayat üzerindeki olumsuz etkileri de göz önünde tutulduğunda, bizi kentlere odaklanmak ve onlara alternatif merceklerle bakmak konusunda uyarmaktadır.¹

Megakentlerde iklim değişikliği konusuna odaklanmış bir ağ olan C40 Cities verilerine göre ise; kentler küresel anlamda toplam kara parçasının yaklaşık %2'lik oranını kaplarken; dünyada üretilen enerjinin yaklaşık %60'ı, sera gazı emisyonlarının ve üretilen atığın %70'inden sorumludur. Bu rakamlar ise yukarıda sözünü ettiğimiz kentleşme eğilimi düşünüldüğünde, kentlerin geleceğinin süregelen yaklaşımların dışında yeniden ele alınmasını kaçınılmaz hale getirmektedir.²

Diğer yandan yerküre üzerindeki insan nüfusunun önemli kısmını oluşturan kentliler, kent yaşamının sunduğu olanaklardan faydalanma konusunda ne yazık ki eşit koşullara sahip değiller. Bu olgu kentleşme dinamikleri ile ters orantılı olarak gelişmekte, kontrolsüz, plansız büyüme ve yayılma ise bu eşitsizliği daha kırılabilir noktalara taşımaktadır. Ekoloji gibi kentsel adalet konusu da çağdaş kentleşme tartışmalarında planlamanın önemli bir bileşeni olarak karşımızda durmaktadır. Bu anlamda kritik bir kamusal aktör olan yerel yönetimlere önemli görevler düştüğü açık ve kamu kaynaklarının bu türden problem alanlarına yöneltilmesi elzemdir.

Kentleşme kadar 21. yüzyıla damgasını vuran bir diğer önemli olgu ise iklim krizidir. İklim krizi, bir yandan engellenemeyecek bir olgu olarak doğanın küresel döngüsü ile ilişkilendirilirken, diğer yandan kentleşme olgusu ve buna bağlı insan faaliyetleriyle de doğrudan ilintili bulunmaktadır. Kentlerin, özellikle Sanayi Devrimi ardından doğa ile olan ilişkisini problemli bir şekilde tanımlamış olmasına bağlı olarak "Doğa", kent için tüketilecek bir kaynak gibi ele alınmıştır. Kentler bir yandan yarattıkları etkilerle bu krizi derinleştirirken diğer yandan bu derinleşmeden en çok etkilenecek alanların da başında gelmektedir. Ancak günümüzde doğal yapının verdiği çok boyutlu alarm, bu ilişkinin yeniden tanımlanmasını zorunlu hale getirmektedir.

Bu bağlamda kentsel mekân tartışmalarında ekoloji kavramının yavaş da olsa tüm yönleriyle merkezi bir pozisyonda konumlandığını izlemek mümkündür. Artık kentler doğaya rağmen var olmak değil, doğayla birlikte var olmak ilkesini özellikle sahiplenmek durumundadır. Gelecekte yaşanacak iklimsel değişimlerin doğal hayat üzerinde yaratacağı düşünülen yıkıcı etkilerin benzerlerinin kent mekânları için de geçerli olacağını ve bu geleceğe hazırlanmanın büyük önem taşıdığını belirtmek gerekir. Bu hazırlık ise toplumsal olduğu kadar mekânsal pratiklerin de iklim krizi gerçekliğini merkeze almasıyla mümkündür.

Bu bağlamda geleceğe ilişkin bağlayıcı kararlar içeren iklim eylem planları, sürdürülebilir gelişme hedefleri, iklim adaptasyon stratejileri kentler için önemli yol haritaları sunmaktadır. Geleceğin kentlerini tahayyül ederken bu yol haritalarını dikkate almak, mekansal organizasyonda yeni bakış açılarıyla kentlerin doğal yapılarını ve yaşam kalitesi bileşenlerini daha yaşanabilir, adil ve risklere karşı dirençli bir yapıya dönüştürmek büyük önem taşımaktadır.

İzmir, kentleşme, ekoloji ve kentsel adalet tartışmalarının ön plana çıktığı metropollerden bir tanesidir. Hızla yayılan kentleşme pratikleri, tehdit altındaki doğal alanlar, tarım havzaları, mahalleler arasındaki toplumsal, ekonomik ayrışmalar ve yukarıda ana hatlarını çizdiğimiz planlama sorunsalı ile ilgili çerçeve, İzmir kentinin önemli gündem maddelerinden ve ayrıca da bu yarışmanın ana konusudur. İzmir Büyükşehir Belediyesi bu konuları ciddiyetle ele almakta ve çözüm yolları aramaktadır. Yakın geçmişte, Uluslararası İklim Eylemi için İşbirliği (ICCA), "İklim İçin Biz Varız" deklarasyonu gibi hem uluslararası hem de ulusal ölçekte farklı iş birliği kanallarını aktive etmiş durumdadır. Bu işbirliği kanalları ise Paris İklim Anlaşması çerçevesinde ve iklim krizi olgusu etrafında biçimlenmektedir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin açmış olduğu "Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması", yukarıda ana hatlarını ortaya koyduğumuz kentleşme, ekoloji, kentsel adalet kavramlarının tartışılabileceği, farklı yaklaşımların ve gelecek vizyonlarının geliştirilebileceği bir birlikte üretim ortamı olarak oldukça değerlidir. Bu noktada yarışma sonrası sürecin yürütülmesine ilişkin özgün bir modelin kurulacağını da ayrıca vurgulamak yararlı olacaktır.

Görsel 2 Kızılçullu Su Kemerleri

¹ "68% Of the World Population Projected to Live in Urban Areas by 2050, Says UN | UN DESA Department of Economic and Social Affairs." United Nations. United Nations. Accessed January 2, 2020. <https://www.un.org/development/desa/en/news/population/2018-revision-of-world-urbanization-prospects.html>.

² "Why Cities?" C40. Accessed January 2, 2020. https://www.c40.org/why_cities.

1

Yarışmanın Amacı ve Kapsamı

“Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması” ile İzmir’in kentleşme pratiklerine bağlı olarak doğal niteliklerini ve kentsel potansiyellerini önemli oranda yitirmiş olan Meles Çayı ve Yeşildere Vadisi’nin gerek ekolojik gerekse kentsel servisler anlamında bağlayıcı bir omurga olarak ele alındığı özgün, nitelikli ve geleceğe ışık tutabilecek fikirlerin elde edilmesi amaçlanmaktadır.

Kentlerimizde yaşanan yoğun yapılaşma süreçleri ve bunun bir sonucu olarak kent lekесinin neredeyse kontrolsüz yayılması, çeperdeki doğal alanlar ve tarım alanlarını olduğu kadar kent makroformunun içerisinde yer alan doğal ve ekolojik değerleri de tehdit etmektedir. İzmir kenti söz konusu olduğunda ise Meles Çayı ve Yeşildere Vadisi, kenti güney kuzey doğrultusunda kat eden bir kuşak olma özelliği ile bu doğal ve ekolojik değerlerin başında gelmektedir. Tarihsel süreçte İzmir kentinin çeperinde kalan ve güneyden bir erişim güzergahı olarak izlediğimiz Meles Çayı, hızlı kentleşme süreçleri ve buna bağlı olarak kentin güney yönünde saçaklanması ile kent içi bir su yoluna dönüşmüş ve ciddi müdahaleler sonucunda bozulmaya maruz kalmıştır. Meles Çayı günümüzde çok büyük oranda geçirimsiz bir açık kanal boyunca ilerleyen ve altından Büyük Kanal Projesi hattının da geçtiği bir deşarj deresine dönüşmüş durumdadır. Özetle Meles Çayı ve Yeşildere Vadisi ekolojik anlamda kentleşmenin olumsuz etkilerine maruz kalmış ve bu bağlamda doğal bir çok özelliği ya yitirmiş ya da yitirmek üzeredir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından geliştirilmiş olan, geniş bir ekosistem içinde hem kırsal hem de kentsel ortamlarda biyolojik çeşitliliği sağlayan ve yöneten, doğal, yarı doğal ve kentsel alanlar arasında bağlantıyı stratejik olarak planlayan Yeşil Altyapı Stratejisi, kent merkezinin çepere doğru yeniden doğallaştırılmasını sağlayacak olan makro ölçekli bir yaklaşım önermektedir. Bu yaklaşım kentsel büyümeyi kontrol etme, doğal kaynakları koruma, ekonomik gelişme, kentsel yenileme gibi çok yönlü planlama, tasarım ve yönetim konularını içermektedir. Bu anlamda, yoğun kentsel alanlardan kentsel çepere doğru bir ekolojik koridor ve bu koridorun kentsel bağlantılarının önemli bir entegrasyon aracı olarak değerlendirilmesi bu stratejinin ve dolayısıyla bu yarışmanın en önemli hedefidir.

İzmir kenti metropol alanını körfez boyunca kavrayan, bir kısmı uygulanmış diğer kısımları da etaplar halinde uygulanacak olan “İzmirdeniz” isimli bir kıyı projesine sahiptir. Bu vizyon projesi kentin vitrinini oluşturmakta ve körfez hattı boyunca kentin kamusal açık alan niteliğine ilişkin önemli açılımlar getirmektedir.

Bu noktada “Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması”, “İzmirdeniz” projesinden farklı olarak kentsel ekoloji, yeni kentsel yerleşimler, kentsel bellek ve kentsel adalet tartışmaları bağlamında geleceğe ilişkin yeni yaşam alanları, kentsel

kamusal mekanlar, doğa ve insan ilişkisine dair açılımlar ve kentsel bütünleşme senaryoları ile yaratacağı etkiler açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu bütünleşme ekolojik, toplumsal, ekonomik ve mekansal bütünleşme olarak ele alınabilecektir; zira Meles Çayı İzmir kentinin ana gelişim yönü olan kuzey güney doğrultusu boyunca devam etmekte ve tarih içinde bu kentleşme öyküsünün tüm aşamalarına, anlarına ve pratiklerine değme ve bu konularda bir söz üretme mecrası olma özelliğine sahiptir.

“Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması” kapsamında dört ana eksen den söz etmek mümkündür. Bunlardan birincisi Meles Çayı ve Yeşildere Vadisi'nin kentsel çevre ve kent ekolojisi bağlamında ekolojik restorasyonu, rehabilitasyonuna ve dirençliliğine ilişkin farklı ölçeklerde ilkesel yaklaşımların geliştirilmesidir. Bir diğer eksen ise günümüz kentleşme pratiklerinin iklim krizi gerçeği düşünüldüğünde yarattığı olumsuzlukların Meles Çayı boyunca planlarda tanımlanmış ve yarışma alanı sınırları dahilinde geleceğe ilişkin senaryolar olarak ele alınması ve kentsel gelişme senaryolarına ilişkin farklı ölçeklerde fiziksel yaklaşımların geliştirilmesidir. Üçüncü eksen ise kentsel bellek kavramı etrafında şekillenen ve bir su yolu olarak Meles Çayı, Meles Deltası ve Şehitler Korusu gibi gerek ekolojik gerekse Kervan Köprüsü ile Vezirsuyu ve Kızılçullu Su kemerleri gibi işlevsel bileşenlerinin kent yaşantısına farklı ölçeklerde geliştirilecek senaryolarla yeniden kazandırılmasıdır. Dördüncü eksen ise sağlıklı kentsel gelişme nedeniyle farklı anlamlarda dezavantajlı duruma itilmiş kent parçalarının gelecek kentsel yaşam senaryoları bağlamında sosyal, ekonomik ve mekansal bütünleşmesine dair farklı ölçeklerde ilkesel yaklaşımların kentsel adalet kavramı etrafında geliştirilmesi olarak özetlenebilir.

Bu kapsamda değerlendirildiğinde Meles Çayı ve Yeşildere Vadisi çok katmanlı, çok boyutlu ve karmaşıklığı ile zorluklar barındırsa da; yaratıcı, yenilikçi ve öncü çözümlere olanak verebilecek potansiyeller barındırmaktadır.

2

Yarışmanın Türü ve Şekli

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 23. ve 53. maddelerine istinaden Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışma Yönetmeliği doğrultusunda İzmir Büyükşehir Belediyesince açılan yarışma; serbest, ulusal ve tek kademeli fikir projesi yarışmasıdır.

3

Yarışmanın Adı, Konusu ve Yeri

Yarışmanın adı "Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması"dır.

Yarışmanın konusu İzmir kentinin tarihi belleğinde yer etmiş Meles Çayı olarak bilinen su yolu ve yakın çevresinin kentin geleceğine ilişkin yüklenebileceği anlamlar, gelecek vizyonları, kent yaşamına entegrasyonu bağlamında mekânsal bütünleşme senaryoları ve yakın çevresindeki odak alanlara ilişkin çözüm önerilerine dair fikirlerin geliştirilmesidir.

Yaklaşık 400 hektar büyüklüğündeki yarışma alanının ana omurgasını oluşturan Meles Çayı ve Yeşildere Vadisi, kentsel gelişmenin olumsuz etkileriyle ekolojik varlıklarını önemli oranda yitirmiş olmakla birlikte; güneyde Adnan Menderes Havalimanı'ndan başlayan, en kuzeyde ise Alsancak Limanı'ndan İzmir Körfezi'ne bağlanan yaklaşık 18 kilometre uzunluğunda bir koridor oluşturmaktadır. Bu koridor her ne kadar kentsel dokular tarafından yer yer kesintiye uğrasa da, topografik anlamda bir vadi ve ona eşlik eden bir su yolu sürekliliğine sahip olduğu gözden kaçırılmamalıdır. Sırasıyla Gaziemir, Karabağlar, Buca ve Konak olmak üzere dört ilçeyi kat eden yarışma alanı, güzergahı boyunca birbirinden oldukça farklılaşan karakterdeki kentsel bölgeleri bünyesinde barındırmaktadır. Yarışma alanı etkileşim alanlarıyla birlikte merkezine Meles Çayı'nı alan, kentsel yapıya ilişkin tarihsel, ekolojik ve ulaşım dair potansiyeller anlamında önemli noktalarda açılımlar sağlayarak yer yer daralan yer yer genişleyen, saçaklanan bir çalışma alanını tarif etmektedir.

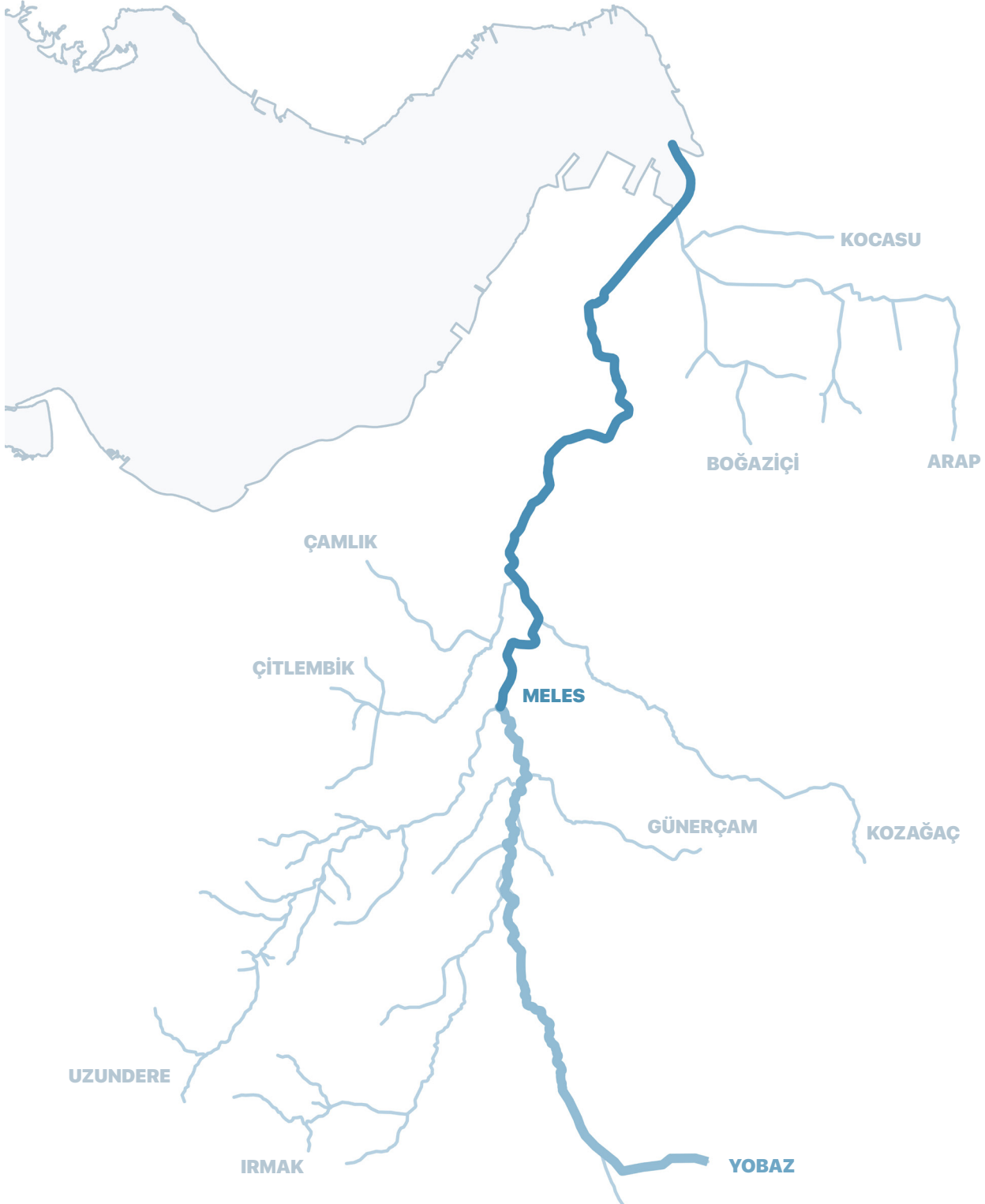
4

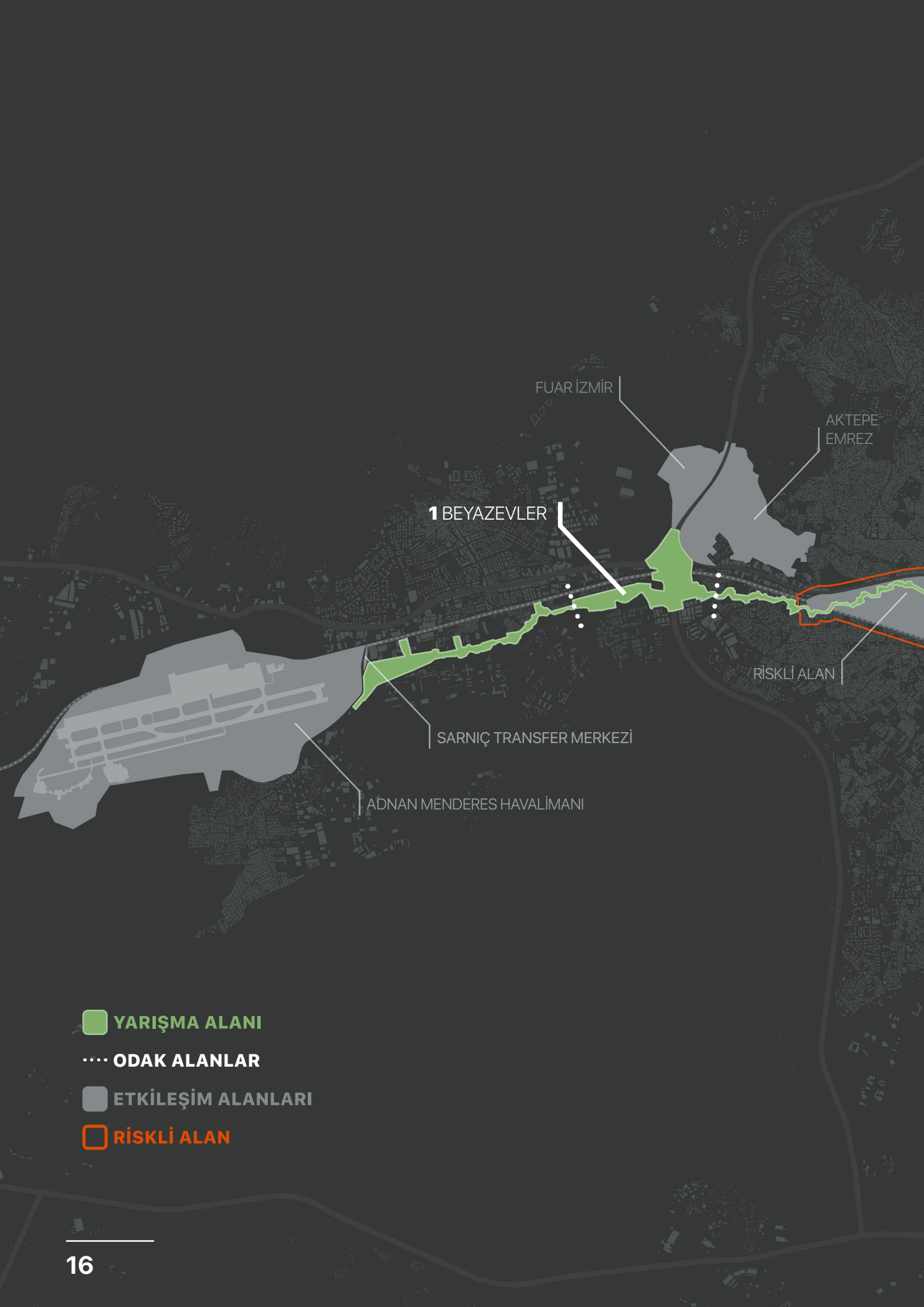
Yarışma Alanı ve Çevresine İlişkin Bilgiler

Yarışmaya konu olan alan, izlediği güzergah boyunca insan eli değmemiş doğal yapıdan, kentsel dokular tarafından sıkıştırılıp daraltılmış suni bir kesite; farklı ulaşım modları ile parçalanmış bir kentsel altyapı bağlantısından, geniş ve derin bir beton kanal yapısına kadar oldukça farklılaşan kısımları bünyesinde barındırmaktadır. Alsancak bölgesinde liman ve onunla ilişkili sanayi yapılarının, buna bağlı ticaret yollarının oluşması, Kadifekale ve Yeşildere bölgesinde plansız yapılaşma ile gecekonduların oluşması, Karabağlar ve Gaziemir bölgelerinde ise sanayi ve ticaret alanlarının ulaşım aksı üzerinden yayılması ile kentsel gelişiminin kuzeyden güneye saçaklanmasının izleri okunabilmektedir.³

Kentin tarih içerisinde kuzeyden güneye büyüyen bu lekenin aksi yönünde ilerleyen yarışma alanının ana omurgasını oluşturan Meles Çayı, kentsel gelişimin olumsuz etkileriyle ekolojik yapı niteliklerini önemli oranda yitirmiş olmakla birlikte, güneyde Adnan Menderes Havalimanı'ndan başlayarak Alsancak Limanı'ndan İzmir Körfezi'ne bağlanan ve kenti güney kuzey ekseninde kat eden bir koridoru tanımlamaktadır.

Bu kapsamda, merkezine Meles Çayı'nı alan yarışma alanı içerisinde ve komşuluğunda, **Odak Alan** ve **Etkileşim Alanı** olmak üzere iki farklı tanımlama getirilmiştir. Tanımlanan bu alanlar arasında Kervan Köprüsü, Kızılçullu Su Kemerleri, Kadifekale gibi kentin tarihine; Tarihi Un Fabrikası (Meslek Fabrikası), Sümerbank Basma Sanayi Yerleşkesi, Havagazı Fabrikası gibi endüstriyel geçmişine; Meles Deltası ve Şehitler Korusu gibi ekolojik değerlerine; Alsancak Limanı, Yeni Fuar Alanı ve Serbest Bölge gibi gelecek planları kapsamında ekonomik potansiyeline; Kültürpark gibi sanatsal ve kültürel faaliyetlerine ve Ege Mahallesi, Ballıkuyu ve Gaziemir kentsel dönüşüm alanları gibi gelecekteki kentleşme pratiklerine önemli referanslar veren alanlar bulunmaktadır.

■ YARIŞMA ALANI

⋯ ODAK ALANLAR

■ ETKİLEŞİM ALANLARI

□ RİSKLİ ALAN

3 ŞEHİTLER
KORUSU

2 PARADİSO

4 KADİFEKALE

BALLIKUYU

KÜLTÜRPARK

BASMANE

EGE M. HALLESİ

8 SÜMERBANK

ALSANCAK LİMANI

ÇALDIRAN

5 ESKİ TABAKHANE
BÖLGESİ

7 HİLAL

6 AZİZİYE
PARKI

9 MELES DELTASI

HALKAPINAR SU FABRİKASI

HALKAPINAR
AKTARMA
MERKEZİ

4.1. Yarışma Odak ve Etkileşim Alanları

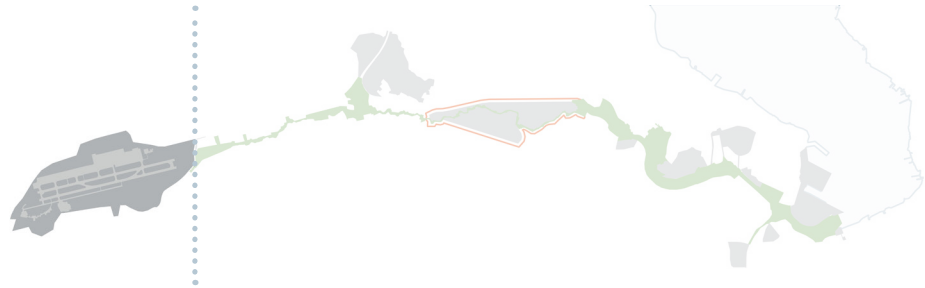
Yarışma alanı ve çevresi büyüklüğüyle (400 hektar) doğru orantılı, karakter olarak birbirinden oldukça farklılaşan kentsel ve doğal bağlamlara sahiptir. Bunun yanı sıra Meles Çayı ile ilişkilendirme biçimlerinde de ortak yanlar olduğu kadar, birbirinden farklılaşan özellikler izlenebilmektedir.

Yarışma alanı içerisinde yer alan bazı kısımlar, sundukları kentsel ve ekolojik potansiyeller bağlamında **Odak Alan** olarak tanımlanmaktadır. Bu alanlar bütüncül bir senaryo kapsamında ele alındıklarında kentsel ve ekolojik anlamda büyük etki yaratma potansiyeline sahip olup, öncelikli olarak çözüm üretilecek alanlardır.

Etkileşim Alanı olarak tarif edilen alanlar, yarışma alanı komşuluğunda yer alan ve yarışma bağlamında tarif edilecek bütüncül senaryo kurgusuna tutarlı bir yaklaşım paralelinde entegre edilebilecek ve yarışma alanı içerisinde geliştirilecek öneriler için de belirleyici olabilecek alanlardır. Etkileşim alanları içerisinde yer alan Ballıkuyu Kentsel Dönüşüm Alanı ve Karabağlar Buca Riskli Alanları ise doğrudan yarışma alanı içinde olmasalar da yarışmacı tarafından geliştirilecek bütüncül senaryoya dahil edilmesi beklenen alanlardır.

Yarışma alanı kapsamında odak alanlar ve etkileşim alanlarına ilişkin daha ayrıntılı bilgiler şartname eklerinde verilmiş olmakla birlikte, alanların temel özellikleri ve yarışmacılar tarafından nasıl ele alınmalarının beklendiği aşağıda maddeler halinde özetlenmektedir:

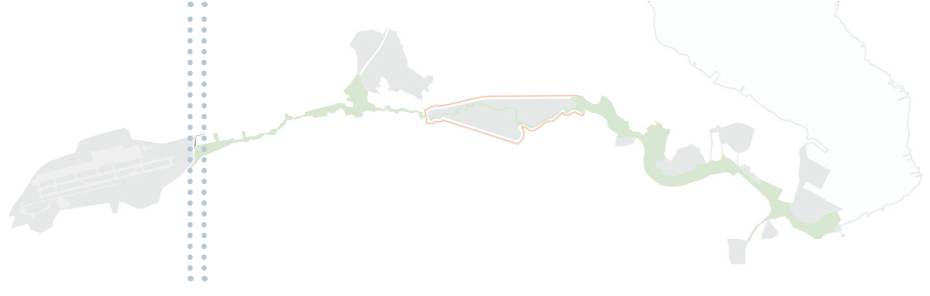
4.1.1. Adnan Menderes Havalimanı

2019 yılı itibari ile 14.2 milyon yolcu sayısı ve 30 milyon yolcu kapasitesi⁴ ile Türkiye'nin 5. büyük havalimanı olan İzmir Adnan Menderes Havalimanı, Meles Çayı'nın başlangıç noktasında yer alan konumuyla kente açılan en önemli kapılardan biridir.

Havalimanı bağlantısının gerek ulaşım gerekse kentsel süreklilik anlamında yaratıcı ve yenilikçi yaklaşımlara olanak sunabileceğinden hareketle, havayolu, raylı sistem ve karayolu ulaşımının bulunduğu bu kısım bir **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

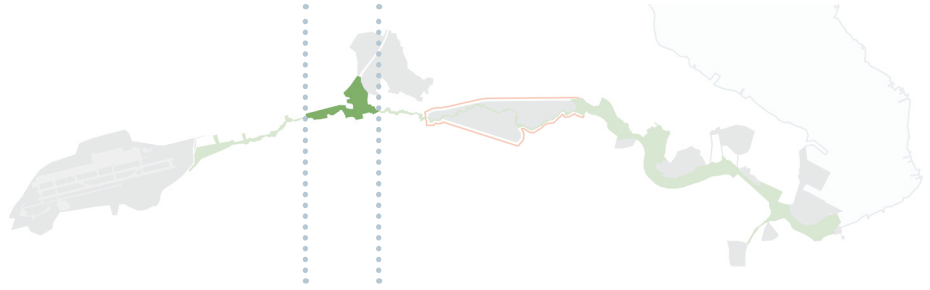
4.1.2 Sarnıç Transfer Merkezi

Sarnıç transfer merkezi, İZBAN güney hattı ve otobüs peronları ile Sarnıç Sanayi Bölgesi ve Gaziemir ilçe merkezinin kente bağlandığı önemli bir düğüm noktasıdır. Bu noktadan aynı zamanda Sarnıç ve Sarnıç Gölet Piknik ve Yürüyüş Alanına da ulaşım sağlanabilmektedir. İzmir Ana Ulaşım Planı kapsamında planlanan yeni hafif raylı sistemler ve bisiklet yolları kentin güney çeperine ulaşım alternatiflerinin güçleneceği bir nokta olacaktır.

Sarnıç Transfer Merkezi farklı ulaşım modlarının kesişme noktası olması ve Meles Çayı'na bir başlangıç noktası oluşturması potansiyeli ile **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

4.1.3 Gaziemir Beyazevler Mahallesi ve Çevre Yolu Bağlantısı (1 Numaralı Odak)

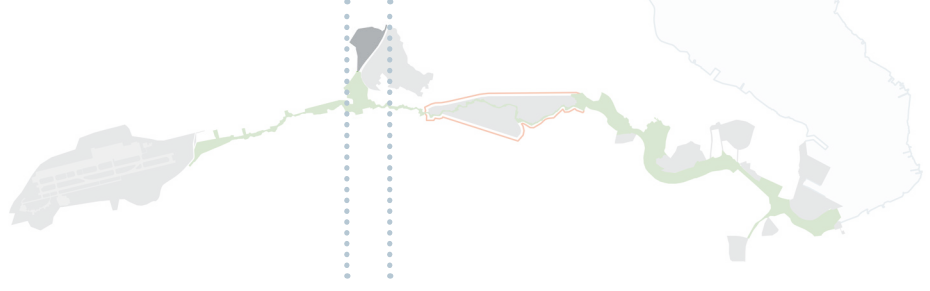

Sarnıç Transfer Merkezinden başlayarak Beyazevler odak alanı ile İzmir Aydın Çevre Yolu kavşağı ile sonlanan bu kısım Meles Çayı'nın genelinin aksine, su yatağının ve çevresinin doğal niteliklerini önemli ölçüde koruduğu kısımdır. Bu bölgede çayın batısında; bir kısmının şahıs ve kamu mülkiyetlerinin içinde bulunduğu, imar planında Belediye Hizmet Alanı olarak planlanmış olan alanın bulunması ve devamında derenin doğusunda İzmir Ulaştırma Personel Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanlığının bulunması, bu alanlarda yapılaşma yoğunluğunun sınırlandırılmasına ve bölgede derenin doğal yapısının korunmasına olanak sağlamıştır.

Alanın içinden geçen dere kesitinin doğal yapısını koruyucu olması, ormanlık alan bağlantısı, kentin ana ulaşım arterine olan komşuluk durumu ve fuar alanına olan yakınlığından dolayı bu alan bir **odak alan** olarak ele alınacaktır.

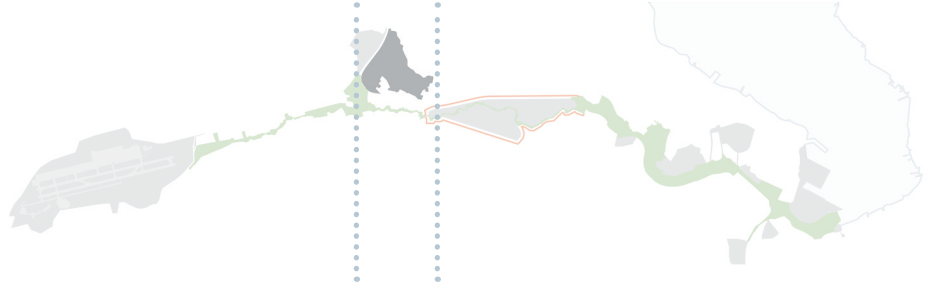
4.1.4 Fuar İzmir

Ulusal ve uluslararası fuar organizasyonlarının düzenlendiği Fuar İzmir; çevre yolu güzergahında yer alması ve havalimanına olan yakınlığı ile kolay erişilebilir bir özelliğe sahiptir. Fuar İzmir'in doğusunda, Beyazevler Mahallesi ile arasında kalan ve halihazırda otopark olarak kullanılan bölgenin gelecekte Otel ve Kongre Merkezi olarak planlanması öngörülmektedir.

Fuar İzmir, ulusal ve uluslararası bir odak noktası olması, Meles Çayı ile programatik ve fiziksel bağlantılar kurma potansiyeli taşımasından ötürü **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

4.1.5 Aktepe ve Emrez Mahalleleri Kentsel Dönüşüm Alanı

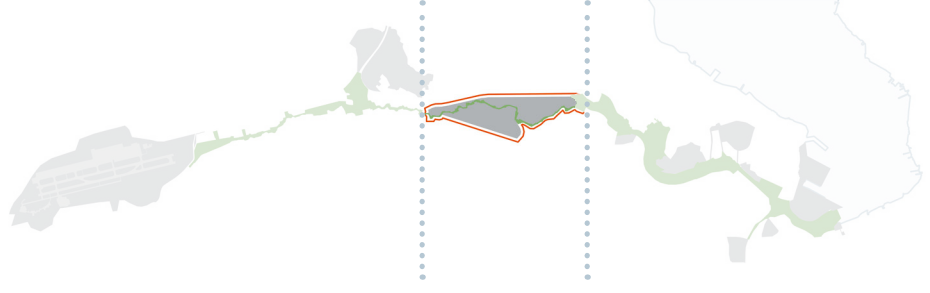

Kentsel dönüşüm alanı olarak ilan edilmiş olan Aktepe ve Emrez Mahallelerinin bir kısmını kapsayan bu alan, 121 Ha. büyüklüğü ile İzmir'in en büyük kentsel dönüşüm projesi alanıdır. Nitelikli kentsel yaşam alanları oluşturulması amacıyla alan 2015 yılında ulusal çapta proje yarışmasına açılmıştır. Yarışma sonucu elde edilen uygulama projesi bölgede yaşayan vatandaşlara tanıtılarak uzlaşma görüşmelerine başlanmıştır.

Aktepe ve Emrez Mahalleleri Kentsel Dönüşüm alanı, gelecekte barındıracağı nüfus yoğunluğu ve düzenlenen yeni kamusal alanlarının Meles koridoru ile kurabileceği fiziksel bağlantılar nedeniyle **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

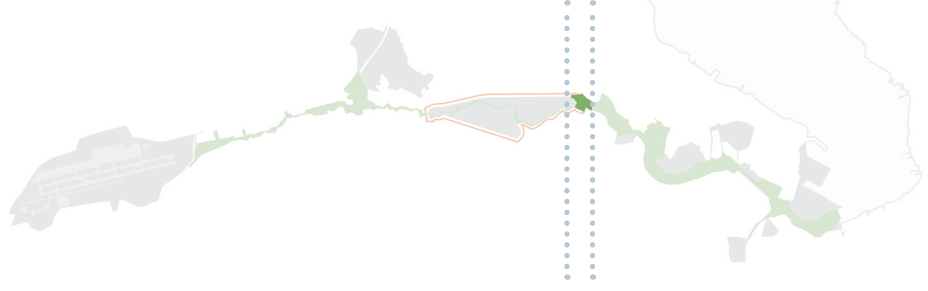
4.1.6. Karabağlar ve Buca İlçeleri Riskli Alanları

Beyazevler Mahallesinden başlayarak Kızılçullu Su Kemerleri'ne kadar devam eden Gaziemir ve Karabağlar hattında neredeyse kesintisiz bir kentsel doku arasında ilerleyen Meles Çayı, yine bu doku dolayısıyla oldukça daralmış bir dere koridoruna/kesite sıkıştırılmış durumdadır. Yarışma alanının bu kısmında Meles Çayı geçirimsiz beton kanal içinde, kıyı ve suya dayalı özellikleri açısından oldukça niteliksiz bir profilde ilerlemektedir. Bu alanın güney bölümünde, çayın batısında konut dışı kentsel çalışma alanları, doğusunda ise konut alanları yer almaktadır. Ayrıca, bu alan içerisinde, İZBAN raylı sistem toplu taşıma güzergahı ile otobüs toplu taşıma güzergahının entegrasyonunun sağlandığı Gaziemir Transfer Merkezi bulunmaktadır. Paşaköprü Mezarlığının kuzey bölümünde Karabağlar İlçesi, Osman Aksümer, Aşık Veysel ve Aydın Mahalleleri ile Buca İlçesi, Seyhan Mahallesi sınırları içerisinde yer alan bu alan Bakanlar Kurulu'nca 06.06.2013 tarihinde "Riskli Alan" ilan edilmiştir.

Bu bağlamda riskli alanlar yarışma kapsamında **etkileşim alanı** olarak ele alınacak, bu bölgelerin mevcut imar planlarını tümüyle yeniden ele alacak şekilde, gelecek kentleşme senaryolarına ilişkin öngörüler yarışmacılar tarafından geliştirilecektir.

4.1.7. Kızılçullu (Paradiso) Su Kemerleri (2 Numaralı Odak)

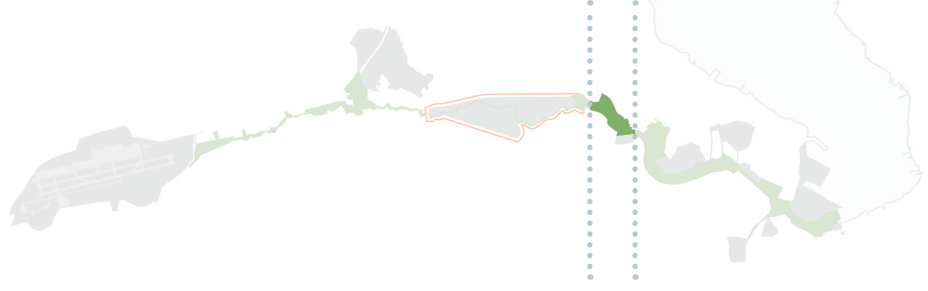
Buca İlçesi'nde yerleşim alanları ile Meles Çayı arasında geçmişte zeytinliklerin,üzüm bağlarının ve büyük bahçelerin bulunduğu bölge (günümüzdeki Şirinyer parkı ile Meles Çayı arasında kalan ve Şirinyer İstasyonunun da yer aldığı bölge) Paradiso adıyla anılmaktadır. 1912 yılında Paradiso'nun güney kısmında Meles Çayı kıyısında Amerikan Koleji'nin kurulmasıyla bu bölgede ve istasyon çevresinde konut alanları gelişmeye başlamıştır.

Cumhuriyetin ilanından sonra bölgenin adı Kızılçullu olarak değişmiş ve kolej Köy Enstitüsüne dönüştürülmüştür. Köy Enstitülerinin kapatılmasıyla 1950'lerde NATO tesisleri olarak işlevlendirilmiştir. 1960'lı yıllarda konut gelişmeleri ile yoğunlaşan bölgenin Kızılçullu olan adı aynı yıllarda Şirinyer olarak değiştirilmiştir.

Tarihi belgelerde Smyrna kentine su sağlayan çok sayıda su yolu ve bu su yolları üzerinde çok sayıda su yapısı/su kemeri olduğu belirtilmektedir. Bu su yollarından biri de Paradiso yakınlarında bulunan kaynaklardan çıkan suyu kente ileten Kızılçullu/Osmanağa Su Yolu'dur. Şirinyer'den başlayan ve kente erişen Osmanağa Su Yolu'nun, Meles Çayı'nı güneydoğu-kuzeybatı yönünde geçtiği bölgede birbirine çok yakın iki su kemeri (Kızılçullu/Şirinyer Su Kemerleri) bulunmaktadır. Yan yana konumlanan iki görkemli su kemeri, antik dönem dahil çok sık rastlanmayan bir uygulama örneği olmaları sebebiyle çok özel bir örnek oluşturmaktadırlar.

Yarışma alanınının bu kısmı sahip olduğu kent belleği, kültür ve ekolojik değerleri bakımından bir **odak alan** olarak ele alınacaktır.

4.1.8. Şehitler Korusu, Mustafa Kemal Atatürk Köprülü Kavşağı ve Hz. İlyas Manastırı (3 Numaralı Odak)

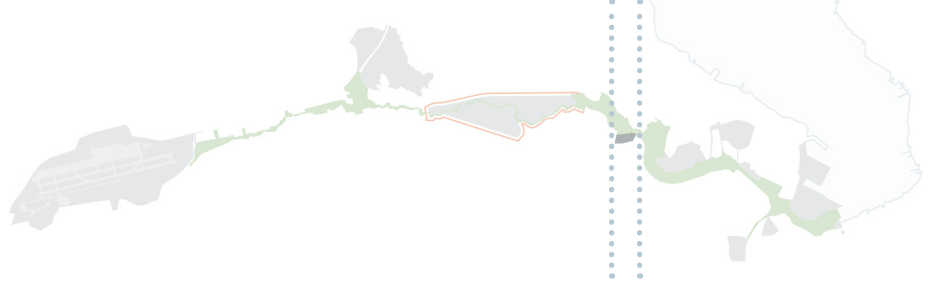
Konak Tüneli'nin güneybatısı ile Yeşildere Çevre Yolunun batısında kalan alan Şehitler Korusu olarak bilinmektedir. Bu bölge önemli ölçüde doğal karakterini korumakla birlikte bölgenin arazi örtüsünde yer yer yapılaşma izleri ve niteliğini yitirmiş/bakımsız stabilize yollar da bulunmaktadır. Alandaki doğal yapı bileşenlerinden makiliklerin kompozisyonuna bakıldığında önemli ölçüde menengiç türünün baskın olduğu görülmektedir. Alandaki menengiç topluluğu gerek sayıca yoğunluğu, gerekse yaşça yetişkin bireylerden oluşması bakımından alana hassasiyet ve önem kazandırmaktadır; çünkü doğada bu sayıda, yaş ve formda topluluk oluşturan menengiç türünü bir arada görmek oldukça nadirdir. Önemli oranda doğal niteliğini koruyan maki ve kaya habitatlarını içeren Şehitler Korusu, hemen karşısında yer alan askeri bölge içindeki yamaçların da yeşil dokusunu koruması nedeniyle İzmir şehir merkezindeki en önemli doğal yaşam alanlarından biri olma niteliği taşımaktadır. Alan aynı zamanda tarihi ve kültürel açıdan oldukça önemli değer taşıyan Paradiso Su Kemerleri ile ilişkili vadi sisteminde yer almaktadır.

Mustafa Kemal Paşa Sahil Bulvarı'nın Yeşildere Çevre Yolu ile bağlantısını sağlayan Konak Tüneli ve Mustafa Kemal Atatürk Kavşağı, kentin kuzey-güney ulaşımını sağlayan Yeşildere Çevre Yolu'na ve kentin doğusuna kolayca erişimini sağlayan Buca yönündeki Homeros Bulvarı'na bağlanmakta ve bu alan kent içi ulaşımında önemli bir konum niteliği taşımaktadır.

Ayrıca bu alanın çevre yolunun doğusunda kalan kısmında askeri alanın sınırında, Hz. İlyas (Pft. Elias) Manastırı yer almaktadır. 1846 yılına tarihlenen manastır, İzmir Bölgesinde yer alan Rum Ortodoks kiliselerinin ayakta kalan son örneklerindedir. Kültür ve Turizm Bakanlığının sorumluluğunda olan manastırın restorasyonuna ilişkin çalışmalar sürmektedir.

Alanda Meles Çayı ıslah edilmiş olmakla birlikte; vadi ve mekân sürekliliği bakımından değerlendirildiğinde ulaşım altyapısının olumsuz etkilerine maruz kaldığı gözlenmektedir. Yarışma alanının bu kısmı yukarıda tarif edilen değer ve potansiyellerinden ötürü Şehitler Korusu, Mustafa Kemal Atatürk Kavşağı ve Hz. İlyas Manastırı ile birlikte **odak alan** olarak ele alınacaktır.

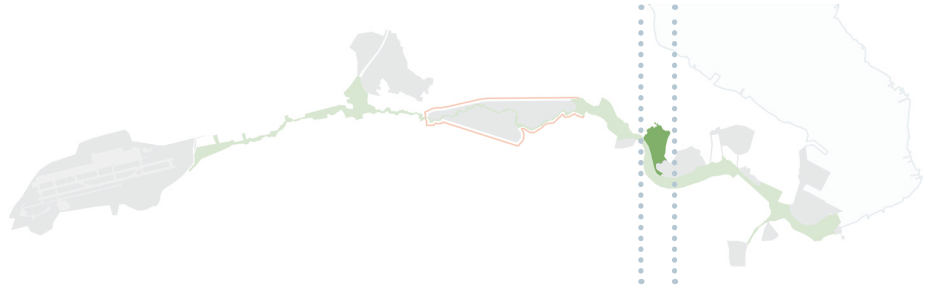
4.1.9. Çaldıran Mahallesi

Mustafa Kemal Paşa Kavşağının kuzeydoğusunda Meles Çayı'nın doğusunda kalan engebeli bir araziye sahip ıslah parsellerinin bulunduğu bir bölgedir. Meles bu kesimde geniş bir kesitte ilerlemektedir. Mahallenin batısından İZBAN hattı geçmekte, güneyinde ise Homeros Bulvarı yer almaktadır. İZBAN Hattı ve Çaldıran Mahallesi arasında belirgin bir kot farkı bulunmakta olup; alanın kuzey yamacında yer alan Atatürk Maskı, Yeşildere Çevre Yolu'nun bu kesiminden net olarak görünmektedir. Alanda zaman zaman kısmi toprak kaymaları, kaya düşmeleri yaşanmakta olup, binaların yapı kalitesinin de düşük olduğu gözlenmektedir. Mevcut imar planında alanın bir kısmı "Ağaçlandırılacak Alan" olarak, bir kısmı ise "Özel Projesine göre düzenlenecektir" şeklinde tariflenmiştir.

Bu özelliği ve kentin ulaşım bağlantılarının kesişiminde yer alması sebebiyle **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

4.1.10. Kadifekale Jeolojik Sakıncalı Alanı (4 Numaralı Odak)

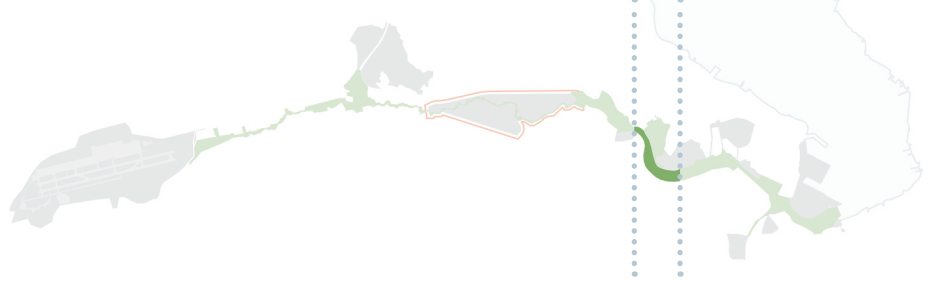

Smyrna'dan (Bayraklı-Tepekule) sonra kentin yeniden kurulduğu ve tarihte Pagos (Kadife Dağı) olarak bilinen bölge günümüzde Kadifekale olarak anılmaktadır. Kadifekale'nin güneyindeki plansız gelişen gecekondu alanı yapılan jeolojik etütler sonucunda heyelan riski taşıması nedeniyle afete maruz bölge olarak ilan edilmiştir. İzmir Büyükşehir Belediyesi alanın tamamında kamulaştırma ve yıkım çalışmalarını yürütmüş, ardından bu bölgede kısmen ağaçlandırma çalışması yapmıştır.

Alanın güneyinde Yeşildere Çevre Yolu üzerinde Osmanlı döneminde yapılmış olan Vezirsuyu Su Kemerinin bir kısmı bulunmaktadır.

Kadifekale Jeolojik Sakıncalı Alanı, Kadifekale'nin algısını güçlendiren önemli bir açık alan olmasından dolayı **odak alan** olarak ele alınacaktır.

4.1.11. Yeşildere Eski Tabakhane Bölgesi (5 Numaralı Odak)

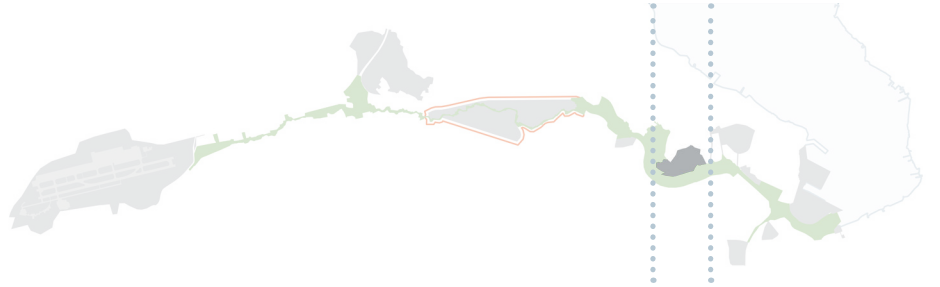

Meles Çayı Vezirsuyu Kemeri'nin bulunduğu bu kesimde yaklaşık 250 metrelik mesafede kapalı bir beton kesit içerisinde ilerlemektedir. Çayın doğusunda ve güneyinde düzensiz yapı dokusu, batısında ise şu anda boşaltılmış olan eski tabakhane bölgesi bulunmaktadır.

Bu alanda günümüzde Kurban Bayramı öncesinde kurban pazarları, bayram boyunca kesim alanları, yıl boyunca da muhtelif zamanlarda bit pazarları kurulmaktadır. Mevcut imar planında "Turizm Amaçlı Toplu İşyeri Küçük Sanayi Sitesi" ve "Park" kullanım kararı bulunan bu alan içinde çok sayıda şahıs mülkiyeti de yer almaktadır.

Yeşildere Eski Tabakhane Bölgesi yoğun kentsel doku içerisinde önemli bir boşluk oluşturması, kentsel bütünleşme ve gelişme senaryoları sunmaya olanak vermesi ve Meles Çayı ile olan güçlü mekânsal ilişkisi nedeniyle **odak alan** olarak ele alınacaktır.

4.1.12. Ballıkuyu Kentsel Dönüşüm Alanı

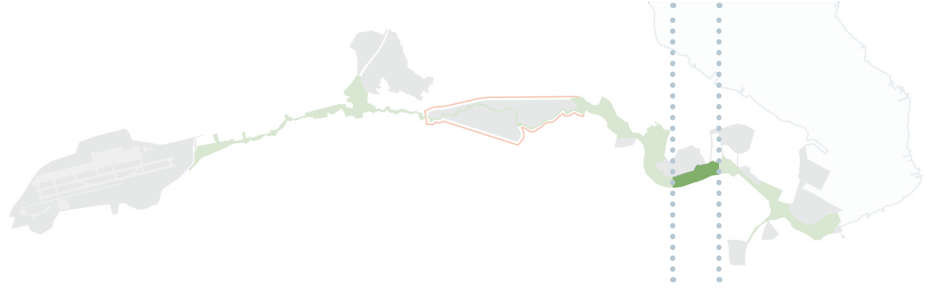

Bu alan kente göçle gelen nüfusun plansız olarak yer seçtiği gecekonduların bulunduğu alanlarındandır. Kentsel yaşam kalitesinin sağlanması amacıyla bu alan Kentsel Dönüşüm Alanı olarak ilan edilmiştir.

Ballıkuyu kentsel dönüşüm alanı gelecek kentleşme senaryolarına ilişkin fikirlerin geliştirilmesi beklenen bir **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

4.1.13. Kervan Köprüsü, Aziziye Parkı ve Yenişehir Pazaryeri (6 Numaralı Odak)

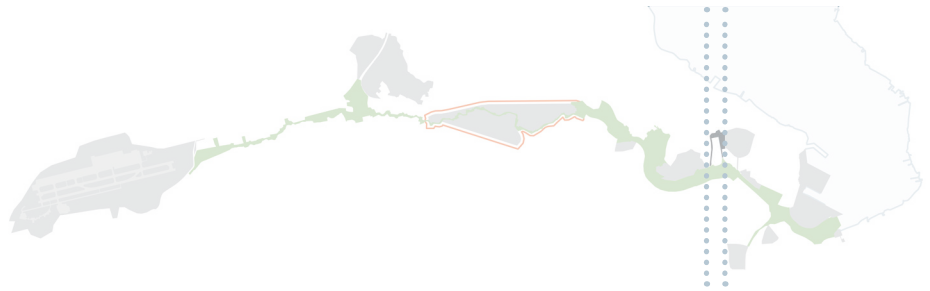

Meles Çayı'nın beton kesitte ilerlediği bu odakta, çayın Gaziler Caddesi ile kesiştiği noktada yer alan, antik bir ticaret yolu ve geçmişte İzmir'in giriş kapısı olarak nitelendirilen Kervan Köprüsü, kent belleğinde önemli bir yere sahip olmasına karşın, günümüzde fark edilmesi oldukça güçtür.

Kervan Köprüsü ve Gaziler Caddesi'nin güneyinden devam eden Meles Çayı'nın batısında ise Aziziye Mülkiyeliler Parkı bulunmaktadır. Bu park, Meles Çayı boyunca düzenlenmiş ve kent sakinleri tarafından aktif olarak kullanılan tek yeşil alan olma özelliği taşımaktadır. Aziziye Parkının karşısında ise yaya bağlantısı Gaziler Caddesi paralelinde viyadük altından sağlanan Yenişehir Kapalı Pazaryeri bulunmaktadır.

Bu alan gerek imar planında ön görülmüş olan yeşil alan kurgusu, gerekse Meles Çayı ile bütünleşmiş Kervan Köprüsü gibi kentin tarihinde önemli bir değere sahip olması nedeniyle bir **odak alan** olarak ele alınacaktır.

4.1.14. Basmane Garı

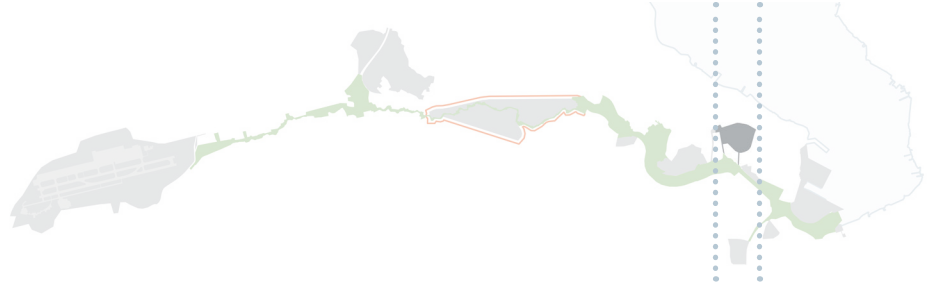

Anadolu'nun ilk demiryolu hatları olan İzmir-Aydın ve İzmir-Kasaba demiryolu hatlarının ve 1858'de açılan Alsancak Garı'nın ardından Basmane Garı kentin ikinci tren garı olarak 1876 yılında hizmete girmiştir. Günümüzde kent merkezi dışındaki ilçelere ve çevre illere demiryolu ulaşımı Basmane Garı'ndan sağlanmakta olup aynı alanda metro istasyonu da bulunmaktadır.

Garın bulunduğu Basmane (9 Eylül) Meydanı, Kültürpark, metro istasyonu, Fevzipaşa Bulvarı, Gazi Bulvarı, Gaziler Caddesi, Mürselpaşa Bulvarı Prof. Dr. Refik Saydam Bulvarı bağlantıları ve İzmir Otogarı servislerinin kalkış noktası olması nedeniyle kent merkezinin en işlek yaya ve araç trafiğine sahip meydanlarından bir tanesidir.

Şehir içi ve şehirler arası ulaşımın kesişim noktası olması ve kent belleğinde önemli bir yere sahip olması sebebiyle bir **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

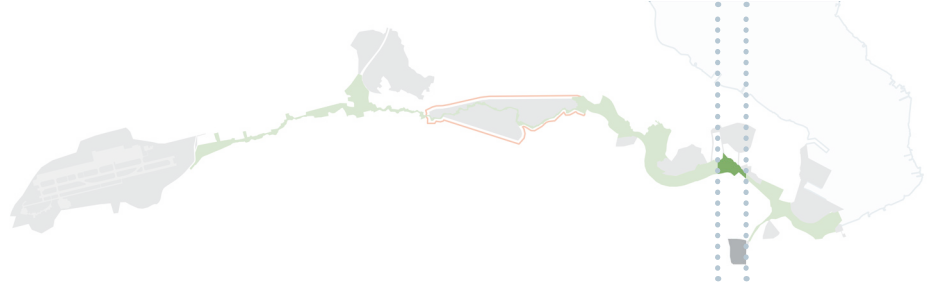
4.1.15. Kültürpark

Kültürpark, Türkiye'nin ilk uluslararası fuar alanı olarak yapılan İzmir Fuarı'nın kente kazandırmış olduğu 420 bin metrekarelik büyük bir kent parkı olarak hizmet vermektedir. Büyük İzmir Yangını ile yeniden planlanan Alsancak bölgesinde uluslararası pek çok ülkenin katılımcı olarak yer aldığı "Arsiulusal İzmir Fuarı" olarak 1 Eylül 1936'da açılmıştır. Fuar alanı olarak kullanımda olduğu süre boyunca günümüze kadar çeşitli sergi ve hol alanları eklenmiştir. Ancak sonrasında Gaziemir'de Yeni Fuar alanının açılması ile profesyonel fuar fonksiyonundan çıkarak Kültürpark olarak anılmaya başlanmıştır. Halen İzmir Kitap Fuarı gibi genel katılıma açık organizasyonlara ve İzmir Enternasyonal Fuarı olarak uluslararası ziyaretçilere ev sahipliği yapmaktadır.

Sosyal etkinliklerin yanı sıra, kent merkezinde rekreatif faaliyetler için uygun alanları ve nadir ağaç türlerinin yer aldığı florası ile yılın her zamanında ilgi çeken bir bölge olan Kültürpark **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

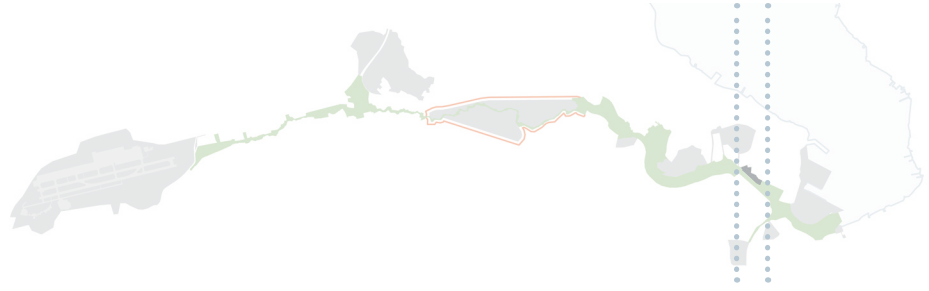
4.1.16. Hilal Transfer Merkezi (7 Numaralı Odak)

Mürselpaşa Bulvarı - Yeşildere Çevre Yolu bağlantısının doğusunda yer almaktadır. İZBAN ve Metro güzergahının kesişiminde transfer merkezi işlevi üstlenmektedir. Söz konusu alan kent içi konumuyla potansiyele sahip olsa da raylı sistemler ve sınırları çok katı tarif edilmiş kapalı alanlar tarafından parçalanmakta, bu durum Meles Çayı'nın algılanmasını ve erişimini büyük ölçüde kısıtlamaktadır.

Hilal Aktarma İstasyonu alanı bir toplu taşıma düğüm noktası olması ve Meles Çayı ile bütünleşebilme olanağı sunması nedeniyle bir **odak alan** olarak ele alınacaktır.

4.1.17. Ege Mahallesi

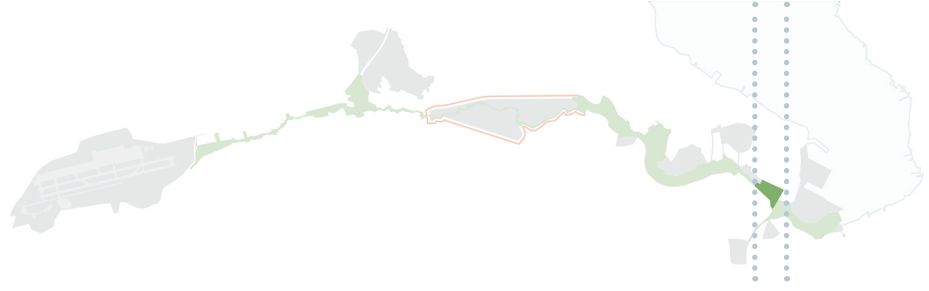

Meles Çayı Ege Mahallesi boyuna geniş ve derin bir beton kanalda ilerlemekte ve mahalle ile mekansal bir ilişki kurmamaktadır.

Ege Mahallesi, İzmir'in liman arkası bölgesinde demiryolu ve Meles Çayı ile fiziksel olarak sınırlandırılmış ve az katlı yoğun konut dokusuna sahip bir alanıdır. Bu alan, 70'li yılların başında Osman Kibar dönemi sosyal konutları ile ilk dönüşüm müdahalesine uğramış, ancak sonrasında göç sebebi ile bu konutların çevresinde daha yoğun ve kaçak yapılaşma oluşmuştur. Kentin cazibe merkezine çok yakın bir konumda sağlıksız yaşam koşulları barındırmasından dolayı Kentsel Dönüşüm Alanı olarak ilan edilmiştir. Alan sınırları içerisinde proje çalışmaları tamamlanarak uzlaşma görüşmelerine başlanmıştır.

Bu nedenlerle Ege Mahallesi Meles Çayı ile kurulabileceği mekansal ilişkiler bağlamında **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

4.1.18. Sümerbank (8 Numaralı Odak)

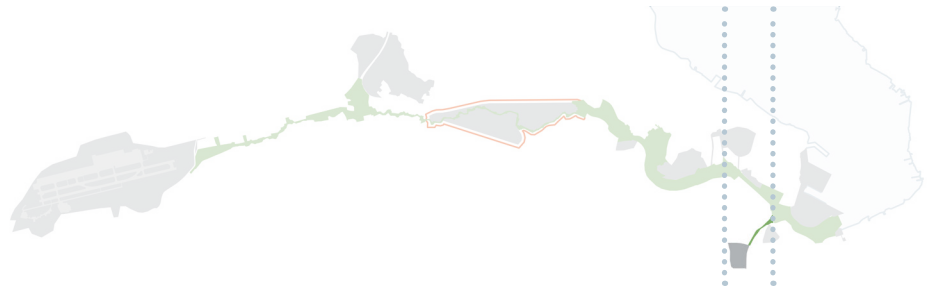
Yarışma alanının bu kısmında Meles Çayı beton bir kesitte ilerlemekte, batı kısmı Sümerbank Basma Sanayi Fabrikası, doğu kısmı Mürselpaşa Bulvarı ile sınırlanmaktadır. Çayın bu kısmı batık dere olarak çalışmaktadır.

Sümerbank Basma Sanayi Fabrikası'nın ilk nüvesi 1940 yılında, Erken Cumhuriyet Dönemi'nin Sanayi Planı Programı kapsamında, Şehitler Caddesi, Meles Çayı ve 1525 sokakların sınırladığı alanda atılmış, izleyen yıllarda farklı üretim bölümleri ve sosyal donatıların eklenmesiyle büyük bir endüstri yerleşkesi halini almıştır.

Sümerbank Fabrikası'nda 2000'li yılların başında üretime son verilmiştir. Fabrika alanı içinde yetiştirilmiş, çam ağaçlarının, okaliptüs ağaçlarının oluşturduğu ağaç toplulukları bulunmaktadır. Fabrika alanı günümüzde terk edilmiş ve bakımsız durumdadır.

Bu alanın endüstriyel miras niteliği taşıması ve Meles ile etkileşimli, nitelikli kamusal alan oluşturulabilmesi açısından önemli bir potansiyele sahip olması nedeniyle **odak alan** olarak ele alınacaktır.

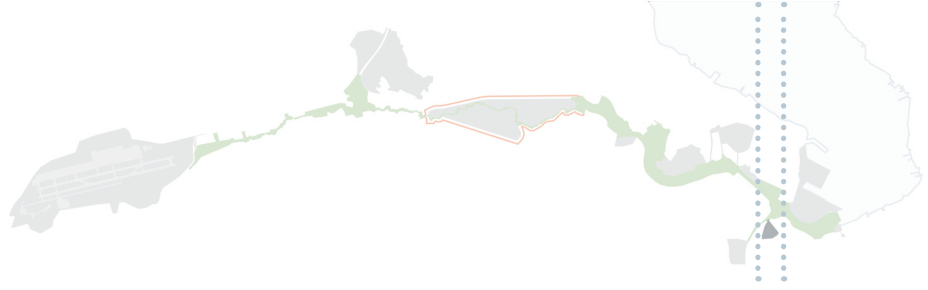
4.1.19. Arap Deresi Kolu, Halkapınar Su Fabrikası

Arap Deresi, Meles Çayı sisteminin Halkapınar yönündeki koludur. Gaziler Caddesi'nin kuzeyinde Gıda Çarşısı'nın doğusunda tarihte Diana Hamamları olarak bilinen bölgede 1895 yılında kent merkezine su dağıtımı yapılabilmesi amacıyla Halkapınar Su Fabrikası inşa edilmiştir. Günümüzde İZSU Genel Müdürlüğü'nce kullanımına devam edilmektedir. Diana Hamamlarının eski gravürlerinde görülen şadırvan yapısı da günümüze kadar ulaşmıştır. Su Fabrikası ve şadırvan yapısı geçmişte bu alanda yer alan Halkapınar Gölü kenarında inşa edilmiştir.

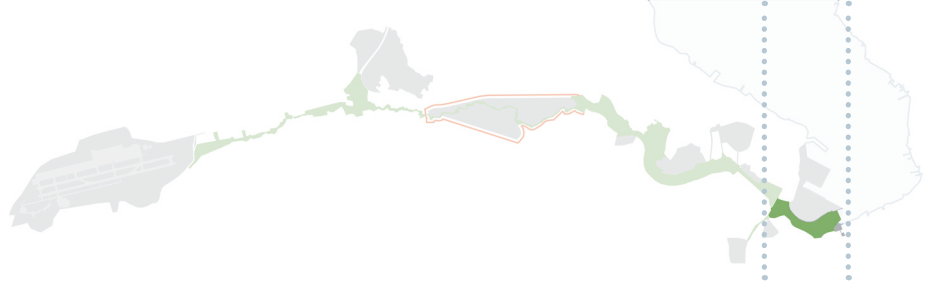
Halkapınar Su Fabrikası İzmir kentinin suyla olan ilişkisinde hem tarihsel hem de güncel anlamları ve yeni açılımlar sunma potansiyellerinden ötürü bir **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

4.1.20. Halkapınar Aktarma Merkezi

Halkapınar Kapalı Spor Salonu'nun batısında bulunan Halkapınar Aktarma Merkezi farklı toplu taşıma türlerinin (otobüs, tramvay, metro, İZBAN) kesiştiği önemli bir noktadır. Gelecekte bu noktadan hızlı tren bağlantısının da sağlanması planlanmış olup buna yönelik Ulaşım Entegrasyon Merkezi (UEM) proje çalışmaları tamamlanmıştır. Kentin ulaşımında önemli bir kesişim noktası olma özelliğinden dolayı bir **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

4.1.21. Meles Deltası (9 Numaralı Odak)

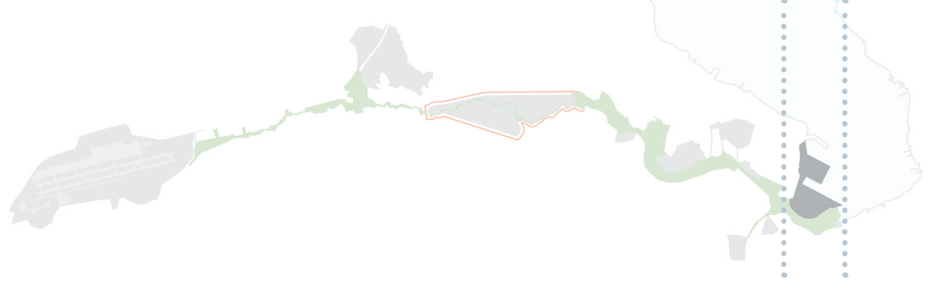

Meles Deltası, İzmir kentinde yer alan 4 deltadan (Küçük Menderes, Bakırçay, Gediz ve Meles) biridir. Kent merkezinde İzmir Limanının doğusunda iki parçadan oluşan sazlık tatlı su habitatu, bu habitatın körfeze yaklaştığı yerde deniz etkisiyle oluşan deniz bürülcesi türlerinin hakim olduğu tuzlu su habitatları ve körfezin nispeten sığ kalmış yerlerindeki denizel habitatlardan oluşmaktadır. Bu habitatların hemen yanında beton kanalda akan ve körfeze ulaşan Meles Çayı, akarsu ekosistemi bakımından önemli ölçüde niteliklerini yitirmiştir. Bununla birlikte günümüzde hala karabatak, dere düdükçünü, sakarmeke, mahmuzlu kızkuşu, gümüş martı, karabaş martı, Akdeniz martısı, yalıçapkını, gri balıkçıl, sarı, dağ ve ak kuyruksallayan gibi su kuşlarına yaşam alanı olmaya devam etmektedir.

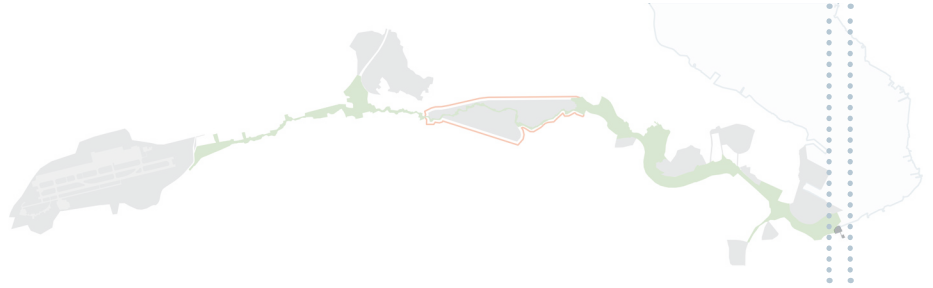
Bu alan; Meles Çayı'nın deltası olma özelliğinin yanı sıra, batısında büyük bir ticari limanın etki alanında yer alan, doğusunda ulaşım altyapısı tarafından kesintiye uğratılmış olmasına karşın konumu itibari ile bütün İzmir kentine hitap edebilecek bir vitrin niteliği taşımasından dolayı **odak alan** olarak ele alınacaktır.

4.1.22. Alsancak Limanı

İzmir Limanı 1876 yılında İzmir Liman ve Rıhtım Şirketi tarafından Gümrük Depoları-Pasaport İskelesi arasında inşa edilmiştir. Liman fonksiyonu daha sonra 1954 yılında Punta Bölgesinde inşa edilen Alsancak Limanı'na taşınmıştır. Alsancak Limanı halen önemli bir ihracat limanı özelliği taşımaktadır. Bu alan, limanın konteyner sahasının Meles Deltası yönünde büyümesini öngören imar planı kararlarının Meles Deltası üzerinde ekolojik anlamda oluşturacağı olumsuz etkiler göz önünde tutularak bir **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

4.1.23. Bayraklı Kıyı Bağlantısı, Salhane İZBAN İstasyonu

"İzmirdeniz Kıyı Düzenleme Projesi" kapsamında, ard alan ve Salhane İZBAN İstasyonu ile kıyı arasındaki yaya ve bisiklet bağlantısını sağlamak üzere bir üst geçit yapılması planlanmıştır. Üst geçidin kıyıya bağlandığı nokta bir buluşma alanı olarak kıyı projesiyle bütünleşecektir. Yaya ve bisiklet erişimi açısından bu bölge bir **etkileşim alanı** olarak ele alınacaktır.

5

Yarışmacılardan Beklenenler

Yarışmacılardan beklenenlerin başında bütüncül bir senaryo kapsamında Meles Çayı ve Yeşildere Vadisi'nin alan bütünü içindeki sürekliliğini kentsel ve ekolojik bir omurga olarak çok katmanlı, çok boyutlu ve çok yönlü kamusal alan yaratma ilkesiyle, mevcut yeşil altyapıyı destekleyerek ve zenginleştirerek sunmaları gelmektedir. Bunun yanı sıra öncelikli beklentiler önem sırası olmaksızın aşağıda sıralanmaktadır. Bu beklentilere ilişkin fikirlerin yarışma şartnamesinde tanımlanmış alanları dikkate alarak geliştirilmesi hedeflenmelidir.

- Kavramsal olarak bütüncül ve programatik bir senaryonun geliştirilmesi,
- Bu senaryonun zamansal, ilişkisel ve etkileşimsel olması,
- Geliştirilecek olan kavramsal senaryonun;
  - kentsel çevre ve kent ekolojisi,
  - kentsel gelişme,
  - kentsel bellek
  - kentsel adalet,olmak üzere dört ana eksen dikkate alınması,
- Meles Çayı'nın halihazırda parçalanmış yapısından, bağlayıcı ve çok yönlü işlevselliği olan, sosyo-ekolojik bir omurga özelliğine kavuşması yönünde fikirler geliştirilmesi,
- Yarışma alanı ve etkileşim alanlarındaki parçalanmış habitatlar ve su yolu arasında ekolojik ilişkilerin yeniden kurulmasına, hasar görmüş ekolojik yapının onarılmasına ve korunmasına yönelik fikirler geliştirilmesi,
- İzmir Körfezi boyunca oluşmuş olan kamusal mekân örüntüsünün yeşil altyapı stratejisi kapsamında Meles Çayı ve kentin ard alanları ile bütünleştirilmesi,
- Ekolojik, tarihsel ve kentsel özellikleri ile öne çıkan odak ve etkileşim alanlarının çok boyutlu işlevsellik kazanmasına ilişkin fikirler geliştirilmesi,
- Yarışmacılar tarafından geliştirilecek erişim senaryoları kapsamında İZBAN banliyö hattı, Konak Tünelleri gibi değiştirilemeyecek ulaşım altyapı yatırımlarını/planlarını (UPİ 2030) da dikkate alarak Meles Çayı ile bağlantılı farklı erişim olanaklarının geliştirilmesi,

- Kentsel adalet ilkeleri doğrultusunda, kentsel imkanlardan faydalanma konusunda dezavantajlı mahallelere ilişkin çözüm yaklaşımlarının geliştirilmesi,
- Yarışmacılardan bir dönüştürücü etki yaratması beklenen odak alanlarına ilişkin kavramsal senaryoları ile tutarlı ve gereken ölçeklerde kentsel yaşama dair çözümler barındıran tasarım yaklaşımlarının geliştirilmesi,
- Odak alanlarını destekleyici nitelikteki etkileşim alanlarında ise; dönüştürücü etkinin kentsel alanlara daha etkin nüfuz etmesine ilişkin yaklaşımların geliştirilmesi,
- Yarışma sınırı içinde kalan yapılaşmış alanlar için mevcut imar planlarını yeniden yorumlayan yaklaşımların geliştirilmesi,
- Farklı ölçek ve kapsamdaki fikirler geliştirilirken üst ölçekli tema ve stratejilerin (UPİ 2030, İzmirdeniz, Yeşil Altyapı stratejisi ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Stratejik Rapor, vb.) dikkate alınması beklenmektedir.

İdarenin Adı, Adresi ve İletişim Bilgileri

Yarışmayı Açan Kurum : İzmir Büyükşehir Belediyesi

Adres : İzmir Büyükşehir Belediyesi
Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı,
Projeler Şube Müdürlüğü
Kat: 6, Oda No:623, 35250, Konak / İzmir

Telefon : +90 (232) 293 4511 (Aylin GÖKNUR)
+90 (232) 293 9040 (Duygu ARAL)
+90 (232) 293 4502 (Ebru KANDİLCİ KÖRAN)
+90 (232) 293 1235 (Tutku AYTÜRK)
+90 (232) 293 3161 (Can TUNÇOK)
+90 (232) 293 1743 (Efe ÖNER)
+90 (232) 293 4227 (Bayram Barış YURDAKUL)

E- posta : melesyarisma@izmir.bel.tr

İnternet Sitesi : melesyarisma.izmir.bel.tr

IBAN Vakıflar Bankası İzmir Şubesi

00158007292289040 numaralı bankomat cari hesabı

IBAN: TR64 0001 5001 5800 7292 2890 40

7

Yarışmaya Katılım Koşulları

Yarışmaya katılacak yarışmacıların aşağıdaki hususları yerine getirmesi şarttır.

Yarışma ekibinde en az 1 Mimar, 1 Şehir Plancısı ve 1 Peyzaj Mimarı yer alacaktır. Yarışmacıların danışman olarak ekiplerinde Biyolog, Jeoloji Mühendisi, Hidroloji uzmanı bulundurmaları jüri tarafından önerilmektedir. Ekip olarak katılanların her birinin, bu maddenin (f) bendi dışında, diğer koşulların tamamına uymaları zorunludur. Ekip olarak katılanların, İdare'yle ilişkilerin yürütülmesiyle sınırlı olmak üzere, ekipten birini ekip temsilcisi olarak belirtmesi gerekir. Yarışmaya ekip olarak katılan ortakların her biri İdare'ye karşı müşterek ve müteselsilen sorumludurlar.

Yarışmaya katılacaklarda aranacak koşullar;

- a) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin, yarışmanın türüyle ilgili odası üyesi olmak ve meslekten men cezalısı durumunda olmamak,
- b) Jüri üyelerini ve raportörleri belirleyen ve atayanlar arasında olmamak,
- c) Jüri üyeleri (danışman, asli, yedek) ve raportörlerle bunların 1. dereceden akrabaları, ortakları, yardımcıları ve çalışanları arasında olmamak,
- d) Jüri çalışmalarının herhangi bir bölümüne katılmamak,
- e) Yarışma Şartnamesinde öngörülen özel koşullara uymak,
- f) Şartname alıp isim, soyisim, T.C. Kimlik No, iletişim ve adres bilgilerini yarışma raportörlüğüne **13.05.2020 günü saat 17.00'ye** kadar kaydettirmek (Ekipten bir kişinin bu şartı yerine getirmesi yeterlidir),
- g) Yarışmayı açan İdare'de, yarışma ile ilgili her türlü işlemleri hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olmamak,
- ğ) Yarışmayı açan İdare adına hareket eden danışmanlar ile bunların çalışanları arasında olmamak,

Bu şartlara uymayanlar yarışmaya katılmış olsalar da tasarımları yarışmaya katılmamış sayılır ve isimleri yarışmaya kabul edilmeme gerekçeleriyle birlikte üyesi oldukları meslek odalarına bildirilir.

Yarışmaya katılmak isteyenler 150 TL (Yüz Elli Türk Lirası) karşılığında yarışmaya kayıt yaptıracaklardır. Yarışma bedeli **"Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması"** açıklaması ile İdare'ye ait banka hesabına yatırılacaktır. Dekont, isim ve iletişim bilgileriyle birlikte raportörlük adresine e-posta yoluyla gönderilecektir. Yarışmaya kayıt için son tarih "Proje Teslim" tarihidir.

Bu şartlara uymayanlar yarışmaya katılmış olsalar da tasarımları yarışmaya katılmamış sayılır ve isimleri yarışmaya kabul edilmeme gerekçeleriyle birlikte üyesi oldukları meslek odalarına bildirilir.

Görsele 3 İzmir Körfezi Çıkışındaki Yelkenli

8

Jüri Üyeleri ve Raportörler

Asli Jüri Üyeleri

Devrim ÇİMEN

Dr. Mimar, Kentsel Tasarımcı
(Jüri Başkanı)

Ferdi AKARSU

Biyolog,
Sürdürülebilirlik Uzmanı

Deniz ASLAN

Doç. Dr. Mimar

Sunay ERDEM

Peyzaj Mimarı

Hayriye EŞBAH TUNÇAY

Prof. Dr. Peyzaj Mimarı, Çevre
Tasarımcısı

Arda İNCEOĞLU

Prof. Dr. Mimar

Koray VELİBEYOĞLU

Doç. Dr. Şehir Plancısı

Yedek Jüri Üyeleri

Emine MALKOÇ TRUE

Doç. Dr. Peyzaj Mimarı

Hakan Tüzün ŞENGÜN

Dr. Mimar

Azime TEZER

Prof. Dr. Şehir Plancısı

Necati UYAR

Şehir Plancısı

Danışman Jüri Üyeleri

Eser ATAK

Şehir Plancısı, İzmir
Büyükşehir Belediyesi
Genel Sekreter Yardımcısı

Alper BABA

Prof. Dr. Jeoloji Mühendisi

Onur DEMİRCİ

İZSU Genel Müdür Yardımcısı

Zeliha DEMİREL

Şehir Plancısı, İzmir
Büyükşehir Belediyesi İmar
ve Şehircilik Dairesi Başkanı

Deniz GÜNER
Prof. Dr. Mimar

Serdar ŞENOL
Doç. Dr. Biyolog

Hasan TOPAL
Mimar

Raportörler

Duygu ARAL
Y. Mimar

Aylin GÖKNUR
Mimar

Ebru KANDİLCİ KÖRAN
Y. Mimar

Raportör Yardımcıları

Tutku AYTÜRK
Y. Mimar

Efe ÖNER
Y. Mimar

Can TUNÇOK
Mimar

**Bayram Barış
YURDAKUL**
Şehir Plancısı

*Jüri üyeleri ve raportörler listesi, jüri başkanı ayrı olmak üzere, soyadı harf sırasına göre düzenlenmiştir.

Yarışmacılara Verilecek Bilgi ve Belgeler

9.1. Yarışma Şartnamesi

9.2. Şartname Ekleri

- 9.2.1. Alan Tarihçesi
- 9.2.2. Yarışma Alanına İlişkin Raporlar
- 9.2.3. Yeşil Altyapı Stratejisi
- 9.2.4. Yeşil Odaklı Uyarılama Kılavuzu
- 9.2.5. İzmir Büyükşehir Belediyesi Sürdürülebilir Eylem Planı
- 9.2.6. İzmir Ulaşım Ana Planı ve Ulaşım Raporları
- 9.2.7. İzmir Deniz Tasarım Stratejisi Raporu
- 9.2.8. İzmir Tarih Stratejisi Raporu
- 9.2.9. Orman İzmir
- 9.2.10. Kemeraltı Koruma Amaçlı İmar Planı Revizyonu (KKAİPR) Raporu
- 9.2.11. İzmir Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı

9.3. Yarışma Katılım Tutanağı

9.4. Yarışma Sınırları

9.5. Onaylı Planlar

- 9.5.1. 1/100000 ÇDP ve Raporu
- 9.5.2. 1/25000 ÇDP ve Raporu
- 9.5.3. 1/5000 Nazım İmar Planı ve Plan Notları
- 9.5.4. 1/1000 Uygulama İmar Planı ve Plan Notları

9.6. Halihazır Haritalar

- 9.6.1. 1/5000 Halihazır Harita
- 9.6.2. 1/1000 Halihazır Harita

9.7. Mülkiyete Dair Bilgiler

9.8. Alan Fotoğrafları ve Havadan Video Görüntüleri

9.9. İZSU Verileri

9.10. Mevcut Yeşil Alanlar

9.11. İklim ve Çevre Verileri

9.12. Demografik Veriler

9.13. Körfez İzleme Değerleri

9.14. Yerleşime Uygunluk Açısından Zemin Haritası

9.15. Yarışma Alanı ile İlişkili Proje, Bilgi ve Belgeler

*Yarışmacılara verilecek bilgi, belgeler ve şartnamenin tamamı "melesyarisma.izmir.bel.tr" adresinden dijital olarak indirilecektir.

10

Yarışmacılardan İstenenler ve Sunuş Biçimleri

Yarışmacılardan:

- Kavramsal senaryolar,
- Projenin genel yaklaşım kararlarını yansıtan metin ve diyagram, analiz, projeksiyon vb. serbest ölçekli gösterimler,
- Kavramsal senaryolara ilişkin 1/25000 ölçekli bütüncül, ilkesel ve çok katmanlı tasarım kararları,
- Kentsel tasarım projeleri (Kuzey-Güney doğrultusunda yatay olacak şekilde):
  - Gelecekteki plan kararlarına yön verecek öngörü ve yaklaşımları içeren, bütün yarışma alanını kapsayacak şekilde 1/5000 ölçekli çalışma,
  - Yarışma alanının kentle kurduğu ilişkilerin tarif edildiği, yeterli sayı ve ölçekte ardışık kesitler,
  - Şartnamenin "Yarışma Alanı ve Çevresine İlişkin Bilgiler" bölümünde yer alan 2-3 (birlikte ele alınacaktır), 5 ve 9 numaralı odak alanlar için 1/2000 ve destekleyici ölçeklerde kentsel tasarım projeleri (kentsel bağlantılar, peyzaj yaklaşımları, taşkın güvenliği stratejileri, kentsel kamusal program ve mekânsal planlama kurgusunu belirtir plan, kesit, siluet ve görünüşler)
  - Yarışmacının gerekli gördüğü serbest ölçekli gösterimler,
- İklim değişikliği bağlamında taşkın analizleri (İZSU) dikkate alınarak, taşkın güvenliğini sağlayacak şekilde 500 yıllık debilerin taşınabileceği kesit yaklaşımları istenmektedir.

Projeler, 1 adet "**Fikir Projesi Kitabı**", **6 adet dikey A0 pafta** ve **USB Bellek** biçimlerinde teslim edilecektir.

A0 Paftalar:

Yarışmacılar projelerini 6 adet dikey ve yan yana sıralı A0 pafta üzerinde, 5 mm kalınlığında fotoblok baskılı olarak sunacaktır. Paftalar asma sırasına göre numaralandırılacaktır.

Fikir Projesi Kitabı:

Fikir Projesi Kitabında proje raporları ile kavramsal senaryoları ve projeyi açıklayıcı gösterimler yer alacaktır. Ayrıca A0 paftalarda sunulan çalışmaların Fikir Projesi Kitabında da yer alması gerekmektedir. Fikir Projesi Kitabı **en fazla** arkalı önlü 50 sayfa (25 yaprak) olarak A3 formatında, min. 150 gr. kağıda **yatay** olarak spiralli şekilde hazırlanacaktır.

USB Bellek:

Yukarıda istenen tüm bilgi ve belgeler ayrıca dijital olarak uygun boyutlu tek bir USB bellek içerisinde 300 dpi çözünürlüklü PDF formatında teslim edilecektir.

11

Yer Görme

Yer görme zorunlu olmamakla birlikte jüri tarafından tavsiye edilmektedir. Yer görme için İdare tarafından yarışma takviminde belirtilen tarihlerde proje alanına erişim sağlanacaktır. İsteyen katılımcıların bu tarihlerden en az iki gün öncesine kadar yarışma raportörlüğüne, şartnamede belirtilen e-posta adresine katılımcının iletişim bilgilerini içeren rezervasyon talebi yollayarak kayıt yaptırmaları gerekmektedir.

12

Yarışmacıların Uyması Gereken Esaslar ve Yarışmadan Çıkarma

Aşağıdaki durumlarda olan projeler, jüri kararı ile tutanağa geçirilmek koşuluyla yarışmadan çıkarılır:

- Yarışma şartnamesinin yarışmaya katılım koşulları esaslarına uymayanlar,
- Herhangi bir yerinde eser sahibinin kimliğini belli eden işaret bulunan projeler,
- "Yarışma Projesi ile Kimlik Zarfı ve İçindeki Belgelerin" teslim edilmediği projeler,
- Katılım ücretini yatırmamış ve yatırdığı halde raportörlüğe kayıt yaptırmamış olanlar,
- Zamanından geç teslim edilen projeler.

13

Kimlik Zarfı

Yarışmacılar, projelerin teslim edildiği ambalajın içine proje ile aynı rumuzu taşıyan ve üzerinde "Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması Kimlik Zarfı" yazılı olan bir zarfın içine şunları koyacaktır:

- Yarışma şartlarının aynen kabul edildiğini belirten ekli "Katılım Tutanağı",
- Yarışmacının/ekip temsilcisinin ve diğer üyelerin adı ve soyadını, mezun oldukları okulu ve diploma numaralarını, üyesi oldukları oda sicil numaralarını ve adreslerini bildirir imzalı bir belge,

- Ekibin TMMOB üyeleri için ilgili odası tarafından bu yarışma için yarışmacı adına düzenlenmiş üye tanıtım belgesi,
- Yarışma ekibi üyesinin yarışmadaki rolü, adı – soyadı ve mesleğini bildirir "Ekip Listesi". (Bu liste imzalanmayacaktır.)
- İletişim adres, e-posta ve telefonları,

Ekip olarak katılım halinde, bu belgeler ekip ortaklarının her biri tarafından verilecektir.

Ambalaj içinde kimlik zarfı bulunmayan projeler jüri kararıyla ve tutanağa kaydedilerek yarışma dışı bırakılır. Yarışmaya katılan proje sahiplerinden yarışmada derece ve mansiyon kazanmadıkları halde kimliğinin açıklanmasını dileyenler, kimlik zarflarının üzerine ayrıca "açılabilir" ibaresini yazarlar. Üzerinde "açılabilir" kaydı bulunan kimlik zarfları derece ve mansiyon kazanmamış olsalar dahi jüri tarafından açılır ve bu husus tutanakta belirtilir.

14

Yarışma Takvimi

Yarışmanın İlanı	: 17.01.2020
Son Soru Sorma Tarihi	: 14.02.2020
Soruların Yanıtlarının İlanı	: 20.02.2020
Yer Görme Tarihleri	: 06.02.2020 - 06.03.2020 - 14.04.2020
Son Şartname Alma Tarihi	: 13.05.2020 - 17.00
Projenin Elden Teslimi veya Kargoya Verilme Tarihi ve Saati	: 13.05.2020 - 17.00
Kargo/Posta ile Gönderilerin Alımı İçin Son Gün ve Saat	: 15.05.2020 - 17:00
Jüri Değerlendirmesi Başlangıç Tarihi	: 30.05.2020
Sonuçların İlanı	08.06.2020
Kolokyum Ve Ödül Töreni	Yarışma sonuçlarının ilanı ile birlikte duyurulacaktır.

15

Projelerin Teslim Yeri ve Şartları

Teslim edilecek projeler yarışma şartnamesinde tanımlanan özelliklere göre düzenlenecektir.

- Projeler, İzmir Büyükşehir Belediyesi Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, Projeler Şube Müdürlüğü, Kat: 6, Oda No:623, 35250, Konak / İZMİR adresine teslim edilecektir.
- Proje ve ekleri yarışma takviminde belirtilen son teslim tarihine kadar yarışma raportörlüğüne elden imza karşılığı teslim edilebileceği gibi posta veya kargo ile adrese teslim olarak da gönderilebilir. Kargo veya posta ile gönderilen projelerin alındı makbuzunun kopyası (proje ve eklerinin son teslim tarihi ve saatinden önce kargoya verildiğini gösteren), yarışma raportörlüğüne ait e-posta adresine en geç yarışma takviminde "Proje Teslim Tarihi" olarak belirtilen **13.05.2020 tarihinde saat 17:00'a kadar** gönderilecektir.
- En geç kargo ile teslim tarihine kadar yarışma iletişim adresine ulaşmayan katılımlardan ve kargoda oluşabilecek hasarlardan İzmir Büyükşehir Belediyesi sorumlu değildir.

16

Projelerin Sergilenmesi ve Kolokyum

16.1. Projelerin Sergilenmesi

Projelerin sergileneceği yer yarışma sonuçlarının ilanıyla açıklanacaktır.

16.2. Kolokyum

Kolokyum yeri yarışma sonuçlarının ilanı ile açıklanacaktır.

17

Projelerin Geri Verilmesi

Yarışmacı tarafından raportörlüğe teslim edilen projeler İdare'nin sorumluluğu altındadır. Ödül ve mansiyon kazanan projeler ile varsa satın alınan projeler ve ekleri İdare'ye ait olacaktır.

Derece alamayan projeler, yarışma sonucu ilan edildikten sonra sergi süresinin bitiminden itibaren 30 gün içinde bizzat sahipleri veya yasal vekilleri tarafından alınacaklardır. İdare, bu süre içinde alınmayan projelerden sorumlu değildir.

18

Rumuz ve Ambalaj Esasları

18.1. Rumuz

- Yarışmacılar 5 (beş) rakamdan oluşan bir rumuz kullanacaklardır.
- Rumuzda kullanılan rakamlar tekrarlanmamalı ve sıralı olmamalıdır.
- Rumuz, paftanın üst ve sağ kenarlarından 10'ar mm içeride 20*100 mm'lik bir kutu içerisinde 10 mm yüksekliğinde rakamlar ile verilmelidir.
- Rumuz, tüm paftalarda, raporların kapak sayfalarında, ambalajın ve zarfların sağ üst köşesinde, taşınabilir bellek üzerinde bulunacaktır

18.2. Ambalaj Esasları

- Proje paftaları, maket ve zarfların yarışma raportörlüğüne teslim edileceği ambalaj dış etkenlerden zarar görmeyecek şekilde, kıvrılmadan ambalaj içinde teslim edilecektir.
- Kimlik Belgesi Zarfı (A4), dikey A3 formatında proje kitapçığı (A3 zarf içerisinde) ve taşınabilir bellek, A2 boyutlarında fotoblok sert zemin üzerine sabitlenerek sunum paftaları ile birlikte, dış etkenlerden zarar görmeyecek şekilde hazırlanmış tek bir ambalaj içinde teslim edilecektir. Ambalaj üzerine 5 rakamlı rumuz ile birlikte;

“Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması Raportörlüğü” İzmir Büyükşehir Belediyesi Projeler Şube Müdürlüğü Kat:6 No:623 Konak-İZMİR adresi bulunacaktır. Ambalaj üzerinde bunun dışında hiçbir yazı ve işaret konulmayacaktır.

19

Soru ve Cevaplar

Yarışmacılar sorularını yarışma takviminde son soru sorma tarihi olarak belirtilen tarihe kadar yarışma e-posta adresine göndereceklerdir. Yarışma jürisi yarışma takviminde belirtilen tarihe kadar ulaştırılan tüm soruları değerlendirecek ve tüm cevaplar, yarışma takviminde belirtilen tarihe kadar soru soranın kimliği belirtilmeden şartname alan tüm yarışmacıların adreslerine e-posta ile gönderilecek, ayrıca yarışmanın resmi internet sitesinde açıklanacaktır. Sorulara verilen cevaplar yarışma dokümanı niteliğindedir.

20

Yarışma Sonuçlarının İlanı

Yarışma sonuçları İdare'nin resmi internet sitesinde, Resmi Gazete'de ve yarışmaya ait internet sitesinde yayınlanacaktır.

21

Ödüller Ve Ödeme Şekli

- 1. Ödül** : 150.000 TL
- 2. Ödül** : 125.000 TL
- 3. Ödül** : 100.000 TL
- 1. Mansiyon** : 60.000 TL
- 2. Mansiyon** : 60.000 TL
- 3. Mansiyon** : 60.000 TL
- 4. Mansiyon** : 60.000 TL
- 5. Mansiyon** : 60.000 TL

Ayrıca satınalma için jüri emrine 75.000 TL bütçe ayrılmıştır.

TMMOB Mali İşler Yönetmeliği'nin 8. maddesi uyarınca, ödül, mansiyon, satınalma ve jüri bedellerinin %5'leri tutarındaki kesintiler İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından bloke edilerek ilgili meslek odaları hesabına aktarılacaktır.

Jüri değerlendirme sonuçlarının ilanından sonra, yukarıda yazılı ödül ve mansiyon tutarları, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 29. maddesine göre, yukarıda belirtilen kesinti yapıldıktan sonra yarışmacılara en geç 30 gün içinde net olarak ödenecektir.

Ödemeler, banka hesabına yapılacaktır.

22

Birincilik Ödülünü Kazananın Hakları

İdare, yarışma sonucu 1.lik Ödülü kazanan projenin hayata geçirilmesi için gerekli adımları atmayı hedeflemektedir. Projelerin uygulanması, yatırım planlaması doğrultusunda İdare'nin insiyatifindedir.

23

Anlaşmazlıkların Çözümü

Yarışma sonuçlarının ilanından sözleşmenin imzalanmasına kadar geçecek süre içinde İdare ile yarışmacı arasında doğabilecek anlaşmazlıklar, önce jüri hakemliğinde, anlaşma sağlanamaması halinde İzmir Mahkemeleri'nde çözümlenecektir.

24

Hak ve Sorumluluklar

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile belirlenen haklar saklı kalmak koşulu ile ödül, mansiyon kazanan projelerin tanıtım ve yayım hakları yarışmayı düzenleyen kuruluş olan İzmir Büyükşehir Belediyesine ait olacaktır. Şartname kayıt formunu doldurarak yarışmaya katılan tüm proje sahipleri bu hükmü kabul etmiş sayılır. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve TMMOB Mimarlar Odası yarışmacıların, ayrıca projelerini yayınlamalarına müdahale edemez. Yarışmaya ekip olarak katılan yarışmacıların her biri İdare'ye karşı müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Görnel 4 Meles Çayı

Kentsel ve Ekolojik Omurga Olarak

Meles Çayı Ulusal Kentsel Tasarım Fikir Projesi Yarışması

17 Ocak 2020

melesyarisma.izmir.bel.tr

melesyarisma@izmir.bel.tr